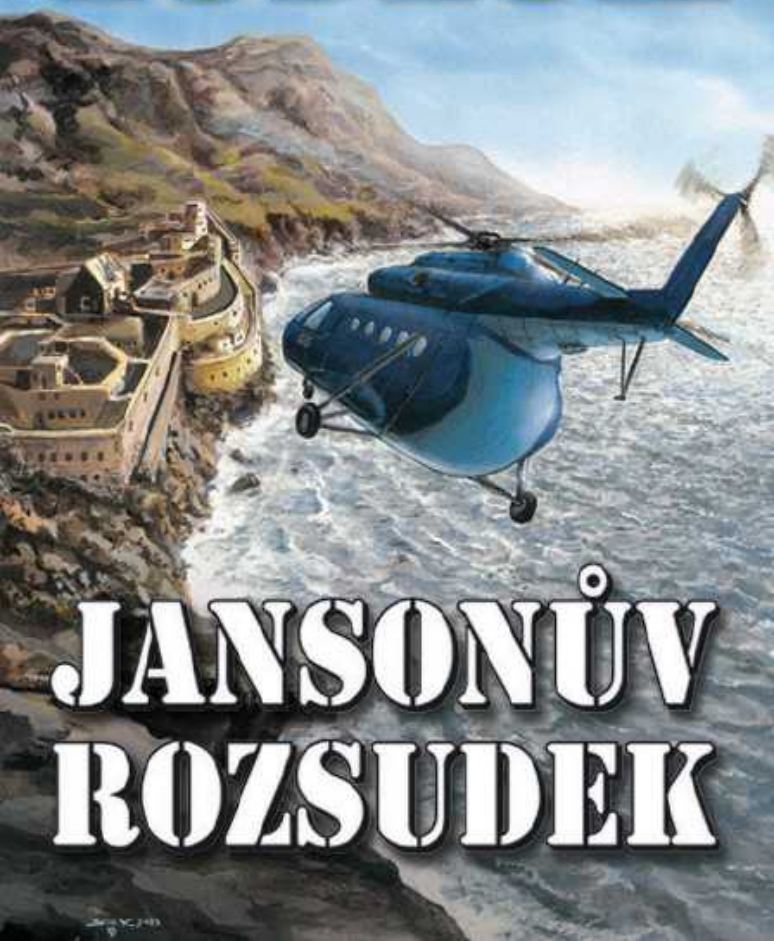

ROBERT LUDLUM

JANSONŮV ROZSUDEK

ROBERT LUDLUM

**JANSONŮV
ROZSUDEK**

2012

Copyright © 2002 by Myn Pyn LLC
Translation © 2004 by Michael Havlen
Cover illustration © 2004 by Petr Willert
Cover design © 2004 by DOMINO

Veškerá práva vyhrazena. Žádná část tohoto díla nesmí být reprodukována ani přenášena bez předchozího písemného souhlasu majitele autorských práv.

Z anglického originálu THE JANSON DIRECTIVE,
vydaného nakladatelstvím St. Martin's Press, New York 2002,
přeložil Michael Havlen
Odpovědný redaktor: Lubomír Petr
Korektura: Jana Šafaříková
Technický redaktor: Martin Pěch
Sazba: Dušan Žárský
Ilustrace obálky: Petr Willert
Grafická úprava obálky: Radek Urbiš
Vydání třetí, v elektronické podobě první
Vydalo nakladatelství DOMINO, Na Hradbách 3, 702 00 Ostrava,
v září 2012

ISBN 978-80-7303-815-1

*Jemu se dává snadno,
ten kdyby živ byl věčně,
nedobere se na dno pokladu Nibelungů,
jejž drží jen on sám.*

Píseň o Nibelunzích, 1200

Prolog

8°37' SEVERNÍ ŠÍŘKY, 88°22' VÝCHODNÍ DÉLKY INDICKÝ OCEÁN, 250 MIL VÝCHODNĚ OD SRÍ LANKY SEVEROVÝCHODNÍ ANURA

Noc byla dusná. Vzduch měl teplotu lidského těla a téměř se nepohnul. Večer se sice spustil chladivý deštík, ale nyní ze všeho sálalo horko, snad dokonce i ze stříbřitého půlměsíce, jehož tvář občas zakryly chuchvalce mraků. Z džungle samotné jako by vycházel teplý vlhký dech dravce číhajícího na kořist.

Šajem se neklidně zavrtěl ve svém plátěném křesílku. Věděl, že v tomto ročním období je to na ostrově Anura celkem obyčejná noc: na začátku monzunové sezony bývá vzduch vždycky ztěžklý předzvěstí čehosi zlého. Ticho však narušovali jedině neúnavní komáři. V půl druhé ráno si Šajem spočítal, že drží stráž už čtyři a půl hodiny. Za tu dobu tudy projelo přesně sedm motoristů. Kontrolní stanoviště sestávalo ze dvou rovnoběžných ohrad z ostnatého drátu postavených na silnici pětadvacet metrů od sebe. Strážní Šajem a Arjun seděli před dřevěnou budkou u cesty. Dva jejich kolegové měli hlídat na druhé straně kopce, ale už se dlouho neozývali. Zřejmě si zdřímli stejně jako muži v provizorních kasárnách o pár set metrů dál. Přes všechna důrazná varování nadřízených si dny a noci monotónní nudy vybíraly svou daň. Severovýchodní provincie Kenna měla i v nejlepších dobách jen řídké osídlení, a časy teď byly zlé.

Větrík náhle přivál z dále jakési bzučení. Byl to hřmot motoru vytočeného do vysokých obrátek.

Šajem pomalu vstal. Zvuk se blížil.

„Arjune,“ houkl na kolegu. „Ar-jun-ne. Jede sem auto.“

Arjun líně otočil hlavu a snažil se rozhybat strnulý krk. „V tuhle hodinu?“ Promnul si oči. Ve vlhkém vzduchu mu kůži pokrývala silná vrstva potu připomínajícího spíš olej.

V temnotě mezi stromy Šajem nakonec spatřil reflektory. Kromě řvoucího motoru uslyšel i rozjařené halekání.

„Pitomí spratci z farmy,“ zavrčel Arjun.

Šajem byl vděčný za jakékoli vytržení z nudy. Poslední týden měl noční služby na dopravním stanovišti v Kandaru a dost přitom trpěl. Šéf jim samozřejmě s kamennou tváří zdůrazňoval, jak důležitá, významná a naprosto nezbytná práce to je. Stanoviště Kandar leželo kousek od Kamenného paláce, kde vláda pořádala nějaké tajné zasedání. Panovala proto přísná bezpečnostní opatření a toto byla jediná opravdová silnice, která spojovala palác s oblastí na severu, ovládanou vzbouřenci. Partyzáni z Kagamské osvobozené fronty však o stanovištích věděli a drželi se od nich v uctivé vzdálenosti. Stejně jako většina ostatních. Severní část provincie zmítané bojem státních orgánů s povstalcí opustila už víc než polovina vesničanů. A farmáři, kteří v Kenně zůstali, měli málo peněz, což znamenalo, že strážní nemohli očekávat žádné zvláštní úplatky. Nikdy se nic nestalo a Šajemova peněženka zůstávala prázdná. Trestal ho snad Bůh za to, co dělal v minulém životě?

Na obzoru se objevil nákladní vůz. V kabině jeli dva mladíci svlečení do půl těla. Střecha byla stažená. Jeden z chlapců vstal, polil si prsa pěnivým mokem z plechovky a zavýskl. Auto – pravděpodobně s nákladem *kurakkanu* nebo kořenové zeleniny od nějakého chudého zemědělce – projíždělo zatáčkou rychlostí aspoň sto dvacet kilometrů za hodinu, víc už by řvoucí motor určitě nesnesl. Do toho vřeštěla americká rocková muzika jedné z ostrovních rozhlasových stanic.

Nocí se rozléhaly bujaré výkřiky. Vyvádějí jako smečka ožralých hyen, pomyslel si Šajem otráveně. Verbež s holým zadkem. Zpustlá mládež, která na všechno kašle. Ale ráno bude všechno jinak. Když se to stalo minule, před několika dny, rodiče těch mladíků poníženi přišli za majitelem auta. Ten dostal nákladák zpátky i s celou hromadou *kurakkanu* náhradou za způsobené škody. Hoši se pak nemohli pořádně posadit, a to dokonce ani na polstrovanou sedačku auta.

Šajem vstoupil do vozovky s puškou. Nákladní vůz se však řítí dál hlava nehlava. Strážný ustoupil. Nemělo cenu riskovat. Ti kluci byli úplně namol. Do vzduchu vylétla pivní plechovka a žuchla o zem. Soudě podle zvuku asi plná.

Auto projelo první bariérou, pak minulo i druhou a pokračovalo v jízdě.

„Kéž je Šiva roztrhá na kusy,“ sykl Arjun a zavalitými prsty si prohrábl nepoddajné černé kadeře. „Není potřeba to hlásit vysílačkou. Tu sebranku je slyšet na hony daleko.“

„Co s tím?“ prohodil Šajem. Nebyli dopravní policisté a předpisy jim nedovolovaly střílet na každé vozidlo, které nezastaví.

„Balíci z venkova. Parta buranů.“

„Hele,“ urazil se Šajem. „Já jsem taky z vesnice.“ Dotkl se nášivky na své khaki košili. Byla na ní zkratka ARA. Armáda Republiky Anura. „Nemám to vytetovaný na kůži, jasný? Až si odkroutím svoje dva roky, vrátím se na farmu.“

„To říkáš teď. Můj strejda vystudoval vysokou. Deset let dělá státního úředníka a bere za to půlku peněz, co my.“

„Ty si svůj plat zasloužíš do poslední rupie,“ ucedil Šajem kousavě.

„Říkám jen to, že člověk musí chytit šanci za pačesy.“ Arjun luskl prsty směrem k plechovce na silnici. „Asi je v ní ještě pivo. *Takhle* to myslím. Menší občerstvení by bodlo, ne?“

„Arjune,“ okřikl ho Šajem. „Máme tady hlídat spolu, to snad víš. Oba dva, jasný?“

„Neboj, kámo,“ zazubil se Arjun. „Dám ti taky loka.“

Když bylo nákladní auto necelý kilometr za uzávěrou, řidič dal nohu z plynu a rozjařený mladík se posadil. Otřel se ručníkem, pak si navlékl černé tričko a zapnul pás. Lepkavé pivo v těžkém vzduchu nechutně páchlo. Oba partyzáni se najednou tvářili smrtelně vážně.

Na rovné lavici za nimi seděl starší muž. Lil z něj pot, takže se mu černé kudrny lepily na čelo a kníř se leskl v měsíčním světle. Když předtím vozidlo projíždělo kontrolním stanovištěm, důstojník Kagamské osvobozené fronty ležel, aby ho nebylo vidět. Stiskl knoflík na své staré, ale spolehlivé vysílačce a zavrčel do ní nějaké pokyny.

Zadní dveře korby se s kovovým zaskřípěním rozlétly. Ozbrojení uvnitř se mohli konečně nadýchat vzduchu.

Kopec u pobřeží měl řadu jmen a významů. Hindové jej znali jako Sivanolipatha Malai, Šivovu stopu, na paměť jeho skutečného původu. Buddhisté mu říkali Srí Pada, Buddhova stopa, protože

věřili, že ji zanechala Buddhova levá noha, když se procházel po ostrově. Muslimové ho překřtili na Adam Malai, neboli Adamův vrch. Arabští obchodníci z desátého století tvrdili, že se tady zastavil Adam po vyhnání z ráje a zůstal stát na jedné noze, dokud Bůh neoceníl jeho pokání. Koloniální vládcové – nejdřív Portugalci a pak Nizozemci – na návrší hleděli spíš z praktického než duchovního hlediska: pobřežní výběžek byl ideálním místem pro pevnost, odkud mohlo dělostřelectvo zaměřit válečné lodě nepřátel. Bašta na kopci vyrostla poprvé v sedmnáctém století. Při přestavbách v následujících staletích se okolní svatostánky dostaly na vedlejší kolej. Nyní měly posloužit Prorokově armádě jako zastávky při závěrečném tažení.

Její vůdce Kalif by obvykle sám neriskoval zmatek a nepředvídatelnost ozbrojeného střetnutí. Ale tohle nebyla ledajaká noc. Měla vstoupit do dějin. Jak by při tom Kalif mohl chybět? Navíc dobře věděl, že rozhodnutí přidat se k mužům na bojišti výrazně zvýší jejich morálku. Byl obklopen statečnými Kagamany, kteří chtěli, aby se stal svědkem jejich hrdinství, případně mučednické smrti. Sledovali jeho ostře řezanou tvář, jemné ebenové rysy a pevnou bradu a viděli nejen člověka vyvoleného Prorokem, aby je dovedl ke svobodě, ale zároveň muže, který zapíše jejich činy do knihy života pro budoucí generace.

A tak Kalif držel hlídku na pečlivě vybraném vyvýšeném místě se svým zvláštním oddílem. Zem pod vojenskými holínkami s tenkou podrážkou byla tvrdá a vlhká. Kamenný palác – nebo přesněji jeho hlavní vchod – zářil přímo před Kalifem. Východní stěnu budovy tvořila obrovská masa vápence, jejíž ošlehané kameny a široká čerstvě natřená brána se koupaly ve světlech, zapuštěných v zemi na každém metru. Leskla se. Lákala.

„Vy nebo vaši stoupenci možná dnes večer zemřete,“ sdělil Kalif členům svého velení už před hodinami. „Pokud se tak stane, vaše mučednická smrt nebude zapomenuta – nikdy! Sláva dopadne i na vaše děti i rodiče. Na vaši památku se budou stavět svatyně. Do vašeho rodiště budou putovat poutníci! Navěky budete uctíváni jako jedni z otců našeho národa.“

Byli to jedinci plní víry, zanícení a odvahy, jimž Západ nadával do teroristů. Teroristé! Z úst Západu, hlavního zdroje světového teroru, zněl tento termín obzvlášť cynicky. Kalif neměl rád anurské

tyrany, ale z hloubi duše nenáviděl obyvatele západního světa, kteří jim umožnili vládnout. Anuřané aspoň chápali, že za uchvácení moci musí zaplatit; rebelové jim to často krvavě připomínali. Ale běloši byli zvyklí jednat beztrestně. Teď se to snad změní.

Kalif se rozhlédl po úbočí kopce a naplnila ho naděje v lepší budoucnost – nejen pro sebe a své stoupence, ale pro samotný ostrov. Pro Anuru. Až znovu vezme svůj osud do rukou, mohla by dokázat velké věci. I kameny, stromy a popínavé rostliny jako by ho pobízely do boje.

Matka Anura ochrání své obránce.

Před stovkami let návštěvníci opěvovali krásu její fauny a flóry v básních. Kolonialismus, poháněný závistí a hrabivostí, však brzy odhalil svou krutou podstatu: vše okouzlující bylo zprzněno, vše úchvatné porobeno. Anura se stala kořistí, o níž se praly velké námořní mocnosti Západu. Nad vonnými lesy vyrůstaly hradby. Na plážích se mezi lasturami povalovaly dělové koule. Západ přinesl ostrovu krveprolití. Zakořenil zde a šířil se krajinou jako jedovatý plevel, tyjící z nespravedlnosti.

Co ti to provedli, Matko Anuro?

Západní diplomaté nad čajem a chlebíčky kreslili hranice, které obracely naruby životy milionů lidí. S atlasem světa nakládali jako s dětským skicákem.

Nezávislost, takhle tomu říkali! Byla to jedna z velkých lží dvacátého století. Režim sám přinášel násilí proti lidem Kagamy, na něž byl jediný lék: další násilí. Každou chvíli připravil sebevražedný útočník o život některého ministra hindské vlády. Západní média mluvila o „nesmyslném vraždění“, ale Kalif a jeho vojáci věděli, že nic nemá větší logiku. Nejpopisovanější vlnu bombových útoků – která zmasakrovala civilní oběti v hlavním městě Kaligu – zosnoval samotný Kalif. Stačilo polepit nákladní auta falešnými emblémy všudypřítomné přepravní služby a nikoho nenapadlo nic podezřelého. Takový jednoduchý podvod! Auta napěchovaná dusíkatým hnojivem nasáklým naftou přitom přepravovala náklad smrti. V předchozím desetiletí tato vlna bombových útoků vyvolala ve světě velké pohoršení – což bylo zvláštní pokrytectví, jelikož jen přenesla válku k jejím strůjcům.

Hlavní radista zašeptal Kalifovi do ucha. Základna Kaffra byla zničena včetně spojovacích prostředků. I kdyby se strážným v Ka-

menném paláci podařilo vyslat zprávu, neměli naději na pomoc. Po třiceti vteřinách předal technik další informaci: potvrzení, že druhá vojenská základna je opět plná lidí. Nyní jim patřila i druhá dopravní tepna. Kalif ucítil mrazení v zádech. Bylo jen otázkou hodin, kdy se jim podaří vytrhnout celou provincii Kenna ze smrtícího despotického sevření a uchopit moc. S rozbřeskem přijde osvobození.

Nic však nebylo důležitější než obsadit Steenpaleis, tedy Kamenný palác. *Nic*. Prostředník to řekl jasně a dosud měl ve všem pravdu, počínaje svým přínosem pro celou akci. Vždycky dostal slovu. Velice štědře je zásoboval výzbrojí. Bůh mu však nadělil i mimořádnou inteligenci. Ten muž Kalifa nikdy nezklamal a on zas nezklame jeho. Kalifovi protivníci měli své zdroje, příznivce a patrony. Proč by je nemohl mít i on?

„Je ještě studený!“ houkl Arjun vesele, když sebral ze země odhozené pivo. Plechovka byla úplně ledová. Arjun si ji přitiskl k tváři a slastně zasténal. Přejížděl prsty po jinovatce, která se odrážela ve žlutých reflektorech kontrolního stanoviště.

„A vážně je plná?“ zeptal se Šajem pochybovačně.

„Nikdo ji neotevřel,“ řekl Arjun. „Je v ní tekutá medicína!“ Plechovka byla až nečekaně těžká. „Připijeme si na naše předky. Já si dám několik dlouhých loků a tobě nechám pár kapek, protože vím, že pivo nepiješ.“ Arjunovy tlusté prsty nahmataly očko otvíráku a prudce za něj škusby.

Tlumená rána rozbušky, připomínající lupnutí chrliče konfet na večírcích, se ozvala několik milisekund před vlastní detonací. Arjunovi blesklo hlavou, že se stal obětí kanadského žertíku. Šajema zase stačilo napadnout, že jeho podezření – byť mlhavé a zasuté kdesi v podvědomí – bylo oprávněné. Když téměř půlkilová nálož plastické trhaviny vybuchla, tok myšlenek obou mužů se navždy zastavil.

Exploze přinesla tříštivý okamžik jasu a hluku, z něž v příští chvíli vznikla obří ohnivá koule zkázy. Rázové vlny zničily oba zátarasy i dřevěnou budku u cesty, stejně jako kasárna se všemi, kdo v nich spali. Dva strážníci, kteří měli hlídat druhý konec silnice, zemřeli dřív, než se probudili. Okolní červená hlína v krátkém intenzivním žáru popraskala jako sklo. Výbuch ustal stejně rychle,

jako přišel. Všechna zář a oslepující světlo náhle zmizely. Jako když člověk prudce rozevře pěst. Zhoubná síla pominula, její účinek byl však trvalý.

O patnáct minut později projel zbytkem kontrolního stanoviště konvoj nákladáků s plátěnou korbou. Žádné lsti už nebyly nutné.

Kalif si tu ironii uvědomoval. Genialitu jeho nočního útoku plně pochopí jedině jeho protivníci. Válečná mlha na zemi zakryje to, co by bylo z dálky zřejmé: vzorec dokonale koordinovaných úderů, které jako by řídila neviditelná ruka. Vůdce povstalců věděl, že za den či dva budou analytici z amerických tajných služeb civět na satelitní snímky, které odhalí podstatu věci jasně jako schéma v učebnici. Kalifovo vítězství se stane legendou. Jeho dluh Prostředníkovi zůstane jen mezi ním a Alláhem. Tak si to ostatně Prostředník přál.

Kalifovi přinesli dalekohled, aby si mohl blíže prohlédnout čestnou stráž před hlavní bránou.

Byly to lidské cetky, soubor papírových figurek. Další příklad hlouposti vládních elit. V nočním osvětlení pevnosti byli ozbrojenci na ráně a přitom ani pořádně neviděli do okolní temnoty.

Čestné stráže představovaly elitu anurské armády. Sloužili u nich většinou vojáci, kteří měli příbuzné na vysokých místech. Uhlazení kariéristé s dokonalou hygienou a starostí, aby si náhodou nepomačkali úhledně nažehlenou uniformu. Ti nejlepší z nejlepších, pomyslel si Kalif se směsicí ironie a pohrdání. Byli to kašpaři, a ne bojovníci. Dalekohledem zíral na sedm mužů, držících na rameni vztyčené pušky. Zbraně sice budily úctu, byly však naprosto bezcenné. Kašpaři? Ani to ne. Ubohé hračky.

Hlavní radista kývl na Kalifa: velitel oddílu dorazil na místo a přesvědčil se, že od vojáků v kasárnách nic nehrozí. Jeden z věrných podal Kalifovi pušku. Byl to jen obřad, který si sám vymyslel, ale obřadnost je služkou vítězství. Proto Kalif vystřelil první ránu z naprosto stejné zbraně, jakou použil velký bojovník za nezávislost před padesáti lety k vraždě nizozemského guvernéra. Ta puška, Mauser M24, byla pečlivě udržovaná a seřízená. Když ji vybalili z hedvábí, zaleskla se jako Saladinův meč.

Kalif zaměřil v hledáčku hlavního strážného a napůl vydechl, aby se křížek ustálil uprostřed hrudi s řadou vyznamenání. Stiskl

spouští a upřeně pozoroval mužův výraz – nejdřív překvapený, pak bolestný a otupělý. Pod pravým ramenem mu rozkvetlo rudé kolečko, jako růže do klopý.

Ostatní členové Kalifova oddílu zahájili krátkou palbu dobře mířených střel. Sedm důstojníků se rázem skácelo k zemi jako loutky uvolněné z provázků.

Kalif se bezděčně zasmál. Jejich smrt v sobě neměla ani špetku důstojnosti; byla stejně absurdní jako tyranie, jíž sloužili. Tyranie, která teď skončí.

Do východu slunce dostanou všichni členové anurské vlády, kteří ještě zůstali v provincii, dobrou radu, aby roztrhali své uniformy, jinak je rozzuřený dav roznese na kopytech.

Kenna už nebude součástí nezákonné Republiky Anura. Připadne jemu.

Už to začalo.

Kalif ucítil nával spravedlivého hněvu. Jasná a pronikavá pravda jím prostoupila jako světlo. Násilí mělo jediné možné řešení: další násilí.

V příštích několika minutách zemře hodně lidí, ti šťastnější. V Kamenném paláci však byl jeden člověk, jehož smrt mine – aspoň prozatím. Představitel, který přijel na ostrov vyjednat mír. Mocný muž, uctíváný miliony lidí, přesto agent neokolonialismu. Proto se s ním muselo jednat v rukavičkách. Tento „významný činitel, mírotvorce a člověk z lidu“, jak ho vykreslovala západní média, se nestane obětí vojenské srážky. Nezemře zastřelením.

V jeho případě budou dodrženy všechny náležitosti.

A pak jej čeká poprava stětím. Zločinec jako on si nic jiného nezaslouží.

Revoluce se bude napájet jeho krví!

ČÁST PRVNÍ

Světové ústředí společnosti Harnett Corporation zabíralo nejvyšší dvě patra štíhlé věže z černého skla v Dearborn Street v samotném srdci Chicaga. Harnett byla nadnárodní stavební firma, ale ne taková, jaké budují mrakodrapy v amerických velkoměstech. Většinu zakázek měla mimo území Spojených států. Spolu s většími společnostmi jako Bechtel, Vivendi a Suez Lyonnaise des Eaux uzavírala smlouvy na projekty přehrad, čistíren odpadních vod a vodních elektráren – žádná romantika, ale nutná infrastruktura. V takové práci šlo spíš o praktickou stránku než o estetiku. Důležitá byla též schopnost orientace v neustále se měnící oblasti mezi veřejným a soukromým sektorem. Země třetího světa nucené pod tlakem Světové banky a Mezinárodního měnového fondu prodávat akcie státních firem často hledaly zájemce o telefonní systémy, vodárenské a elektrárenské podniky, železnice a doly. Majetek přecházel do privátních rukou a rostla poptávka po stavebních pracích. Úzce zaměřené společnosti typu Harnett Corporation si přišly na své.

„Jdu za panem Harnettem,“ oznámil muž recepčnímu. „Jmenuju se Paul Janson.“

Rusovlasý pihovatý mladík přikývl a zavolal do kanceláře ředitel. Bez zájmu se podíval na návštěvníka. Jeden z postarších chlápů se žlutou kravatou. Nic zvláštního.

Neupoutávat pozornost bylo pro Jansona otázkou profesní cti. Přestože měl urostlou sportovní postavu, působil naprosto všedním dojmem. S pokrčeným čelem a krátce zastřiženými šedivými vlasy vypadal na svých padesát let. Ať na Wall Streetu či na burze, vždycky věděl, jak ze sebe udělat téměř neviditelného. Dokonce i jeho drahý oblek z šedé příze znamenal dokonalou kamufláž. Do podnikatelské džungle se hodil stejně jako zelenočerný nátěr obličejů, který kdysi používal v opravdové džungli ve Vietnamu. Jen zkušený pozorovatel by postřehl, že sako vyplňují skutečně mužova ramena, nikoli jen obvyklé vycpávky. A musel by s ním strávit nějaký čas, aby si všiml jeho klidně ironického výrazu či velice pozorných břidlicových očí.

„Za pár minut vás přijme,“ sdělil mu recepční zdvořile. Janson odstoupil od pultu a šel si prohlédnout galerii fotografií rozvěšených po stěnách přijímací místnosti. Poznal z nich, že Harnett Corporation právě pracuje na vodních a kanalizačních sítích v Bolívii, přehradách ve Venezuele, mostech v Saskatchewanu a elektrárnách v Egyptě. Byly to momentky ze života prosperující stavební společnosti. A ona skutečně vzkvétala – nebo aspoň donedávna.

Provozní ředitel podniku Steven Burt měl pocit, že by firma měla mít mnohem lepší výsledky. Při posledním poklesu si všiml jistých prvků, které vzbuzovaly jeho podezření. Proto přemluvil Paula Jansona, aby zašel za Rossem Harnettem, předsedou představenstva a generálním ředitelem v jedné osobě. Jansonovi se nechtělo přijímat dalšího klienta. Jako bezpečnostní konzultant působil teprve pět let, okamžitě si však vydobyl pověst nesmírně schopného a diskrétního člověka, což znamenalo, že poptávka po jeho službách převyšovala jeho časové možnosti i zájem. O této zakázce by vůbec neuvažoval, kdyby Steven Burt nebyl dávný přítel. I on za sebou měl úplně jiný život, který musel při vstupu do civilního světa hodit za hlavu. Janson ho nechtěl zklamat. Řekl si, že aspoň zajde na tu schůzku.

Harnettova asistentka, srdečná třicátnice, prošla recepcí a pak ho doprovodila do Harnettovy kanceláře. Místnost byla moderní a střídme zařízená. Na jižní a východní straně měla okna od země až ke stropu. Kouřové sklo zadržovalo paprsky odpoledního slunce, takže z nich zbyl jen chladný jas. Harnett seděl za svým stolem a mluvil do telefonu. Žena se s tázavým pohledem zastavila ve dveřích. Šéf Jansonovi pokynul, aby si sedl. To gesto připomínalo spíš rozkaz. „Tak to budeme muset přehodnotit všechny dohody s Ingersoll-Rand,“ říkal Harnett. Měl na sobě světle modrou košili s monogramem a bílým límečkem. Vyhrnuté rukávy odhalovaly silná předloktí. „Jestli se nevejdou do slíbených cen, musíme jim sdělit, že nakoupíme díly jinde. Zmáčknete je. Smlouva je neplatná.“

Janson usedl do černého koženého sedadla naproti stolu, které bylo asi o deset centimetrů nižší než Harnettovo křeslo – nevkusná demonstrace síly svědčící spíš o nejistotě. Host se významně podíval na hodinky, netrpělivě polkl a rozhlédl se kolem. Harnettova rohová kancelář ve dvacátém sedmém patře nabízela skvělý výhled na Michiganské jezero a centrum Chicaga. Vysoké křeslo, vyso-

ké patro: Harnett si dával záležet, aby ukázal, že se vyšplhal až nahoru.

Sám to byl malý pořízek s chraplavým hlasem. Janson slyšel, že se Harnett chlubí svými pravidelnými návštěvami stavenišť, během nichž mluví s předáky jako rovný s rovnými. Určitě se tvářil namyšleně jako člověk, který sám začal od píky na stavbě a vlastní pílí to dotáhl až do rohové kanceláře. Jenže tak to docela nebylo. Janson věděl, že Harnett má titul MBA z Kellogovy manažerské školy a rozumí spíš financím než stavebnictví. Firmu Harnett Corporation dal dohromady tak, že získal její dceřiné společnosti v době, kdy byly finančně na dně a silně podhodnocené. Dobře si uvědomoval, že stavebnictví se vyvíjí v cyklech a dobře načasované výměny kapitálu mu umožnily vystavět bohatou společnost s nízkými cenami.

Harnett konečně zavěsil sluchátko a chvíli si Jansona tiše měřil. „Stevie tvrdí, že máte skvělou pověst,“ pravil znuděným tónem. „Třeba bych znal některé vaše zákazníky. Pro koho jste dělal?“

Janson na něj tázavě pohlédl. Je snad na *pohovoru*, nebo co? „Většinu klientů, které *přijmu*,“ řekl a významně se odmlčel, „mi doporučí jiní klienti.“ Možná to řekl až příliš drsně, ale Janson nebyl člověk, který by měl dodávat reference či doporučení. Naopak to čekal od potenciálních zájemců, které mu někdo dohodil. „Moji zákazníci mohou za jistých okolností mluvit o mé práci s někým jiným. Vždycky jsem byl zastáncem naprosté otevřenosti.“

„Jste něco jako reklamní panák, že jo?“ ucedil Harnett otráveně. „Bohužel vám asi nerozumím.“

„To je mi líto, protože mám silný dojem, že se navzájem připravujeme o čas. Vy máte spoustu práce, já mám spoustu práce. Ani jeden z nás nemá čas tady sedět a dělat ze sebe vola. Víím, že si Stevie vzal do hlavy, že jsme děravá loď, která nabírá vodu. Ale tak to vůbec není. Výkyvy jsou ve skutečnosti přirozeným projevem našeho odvětví. Stevie je ještě zelenáč a nerozumí tomu. Já jsem tuhle firmu vybudoval a víím, co se děje v každé kanceláři a na každém metru stavby ve čtyřadvaceti zemích světa. Kladu si vážnou otázku, jestli teď nutně potřebujeme bezpečnostního konzultanta. Slyšel jsem o vás jedinou věc: že vaše služby nevyjdou zrovna lacino. Já hluboce věřím v úsporné hospodaření. Vyrovnaný rozpočet je pro mě zákon. Snažte se mě pochopit – každá pence, kterou utratíme,

musí mít svůj důvod. Jestli nepřidává hodnotu, tak je zbytečná. Tohle obchodní tajemství vám klidně prozradím.“ Harnett se za-
bořil do křesla jako paša čekající, až mu sluha naliže čaj. „Ale třeba
mě přesvědčíte o opaku. Tak jen do toho. Já už si svoje řekl. Teď
poslouchám.“

Janson se mírně pousmál. Pochyboval, jestli Stevenu Burtovi
někdo příznivě nakloněný v životě řekl „Stevie“... Bude se mu mu-
set omluvit. Tady nemá co dělat. Janson přijímal jen málo nabídek,
které dostával, a tuhle rozhodně neměl zapotřebí. Řekl si, že se
z toho co nejrychleji vykroutí. „Opravdu nevím, co na to říct, pane
Harnette. Zdá se, že máte všechno pod kontrolou.“

Harnett bez náznaku úsměvu přikývl. Jeho host zřejmě konečně
pochopil, co bylo jasné na první pohled. „Já řídím vodotěsnou loď,
pane Jansone,“ prohlásil samolibě. „Naše činnost po celém světě je
zatraceně dobře ošetřená. Nikdy jsme neměli sebemenší problém.
Žádný únik informací, přeběhnutí ke konkurenci, dokonce ani váž-
nější krádež. A já to musím vědět nejlíp – na tom se snad shod-
neme.“

„Generální ředitel, který neví, co se děje v jeho vlastní firmě, ne-
má věci pevně v rukou,“ odtušil Janson klidně.

„Přesně tak,“ přitakal Harnett. „Přesně tak.“ Jeho pohled se ustá-
lil na domácím telefonu. „Podívejte, máte skvělé reference – chci
říct, Stevie o vás mluvil moc hezky a svoji práci určitě děláte dobře.
Díky, že jste se na nás přišel podívat, a jak říkám, jen mě mrzí, že
jsme vás obírali o čas...“

Jansonovi neušlo, že majitel kanceláře použil množného čísla
a co tím chtěl ve skutečnosti říct: *je mi líto, že člen našeho vedení způ-
sobil potíže nám oběma*. Steven Burt nepochybně dostane co proto.
Janson se přece jen odhodlal k několika slovům na rozloučenou,
i kdyby jen kvůli příteli.

„Ale to nestojí za řeč,“ vstal a potřásl Harnettovi rukou nad sto-
lem. „Jsem rád, že je všechno v nejlepším pořádku.“ Naklonil hlavu
a jako by mimochodem dodal: „No, a jakpak je to s tou ‚zapečetě-
nou soutěžní nabídkou‘, kterou jste podali na ten projekt v Uru-
guayi?“

„Co vy o tom víte?“ Harnettovy oči náhle zpozorněly. Janson
uhodil hřebíček na hlavičku.

„Devadesát tři miliony pět set čtyřicet tisíc, jestli se nepletu.“

Šéf firmy zrudl. „Tak moment. Ten návrh jsem schválil teprve včera ráno. Jak jste se sakra...”

„Na vašem místě bych se bál, že čísla zná i váš konkurent Suez Lyonnaise z Francie. Nejspíš zjistíte, že jejich nabídka bude přesně o dvě procenta nižší.”

„Cože?” vybuchl Harnett jako sopka. „To vám řekl Steve Burt?”

„Od Stevena Burta to rozhodně nemám. Ten se přece stará o provoz, a ne o účetní nebo obchodní věci – zná vůbec podrobnosti nabídky?”

Harnett dvakrát mrkl. „Ne,” pravil po chvíli. „Nemůže je znát. Sakra, *nikdo* je nemůže znát. Ta nabídka šla šifrovaným e-mailem z naší účtárny přímo na uruguayské ministerstvo.”

„A přesto se to ví. Ostatně to nebude poprvé, co jste letos těsně prohráli obchodní soutěž, že? Za posledních devět měsíců jste vyhořeli v jedenácti z patnácti případů. Jak jste říkal, je to odvětví plné výkyvů.”

Hornettovi planuly tváře, ale Janson kolegiálním tónem pokračoval. „No, ve Vancouveru to bylo něco jiného. Kruci, dostali zprávy od městských inženýrů, že našli v betonových pilířích nepovolené přísady. Ty sice ulehčily práci, ale oslabily pevnost stavby. Samozřejmě to nebyla vaše chyba – vydal jste naprosto jasné pokyny. Jak jste měl vědět, že subdodavatel podplatil váš stavební dozor, aby zfalšoval hlášení? Podřízený si vezme blbých pět tisíc dolarů, a vy přijdete o projekt za sto milionů. Docela škoda, co? Na druhou stranu, ještě větší smůlu jste měl v případě některých vlastních plateb takříkajíc ‚pod stolem‘. Jestli vám vrtá hlavou, co bylo špatně s obchodem v La Pazu...”

„Co?” vyhrkl Harnett naléhavě. Vztyčil se s nepřírozenou strnulostí jako nějaká vosková figurína.

„Řekněme, že Raffy už zase čaruje. Váš manažer uvěřil Rafaelu Nuñezovi, že zařídil, aby se úplatek dostal k ministrovi vnitra. To se samozřejmě nestalo. Vybral jste si špatného prostředníka, tak je to. Raffy Nuñez vzal v devadesátých letech na hůl spoustu firem. Většina z vašich konkurentů si na něj už dává pozor. Mohli se potřhat smíchy, když viděli, jak ten váš chlápek večerí v restauraci Cabana v La Pazu a lije do sebe s Raffym tequilu, protože přesně věděli, co se stane. No nic, aspoň jste to zkusili, ne? Co na tom, že váš pro-

vozní zisk klesl letos o třicet procent. Jsou to přece jen peníze, tak co? Neříkají to snad pořád vaši akcionáři?"

Během řeči si Janson všiml, že Harnettova tvář změnila barvu. Už nebyla rudá, ale smrtelně bledá. „No jo, máte pravdu – oni to vlastně *neříkají*, že?“ dodal Jason. „Fakt je, že několik velkých podílníků hledá jinou společnost – Vivendi, Kendrick, možná Bechtel. Připravují nepřátelské převzetí. Koukněte se na to z lepší stránky. Pokud se jim to povede, nic z toho už vás nemusí trápit.“ Předstíral, že si nevšiml, jak se podnikatel prudce nadechl. „Ale jistě vám povídám jen to, co už sám víte.“

Harnett vypadal omráčeně a vystrašeně. Rozlehlou plochou kouřového skla pronikaly tlumené sluneční paprsky, jež ozařovaly krupěje potu na jeho čele. „Do prdele,“ zamumlal a pohlédl na Jansona jako topící se na záchranný člun. „Kolik?“ zeptal se.

„Jak prosím?“

„Kolik chcete, sakra? Potřebuju vás.“ Usmál se, aby zakryl zoufalství bodrostí: „Steve Burt povídal, že jste ten nejlepší v oboru, a to kurva určitě jste, jak je vidět. Předtím jsem vás jen trochu škádlil. Teď mě poslouchejte, vážený pane, z této místnosti neodejdete dřív, než se dohodneme. Rozumíme si?“ Pot mu začínal prosakovat i v podpaží a kolem límečku košile. „Protože my spolu teď uděláme kšeft.“

„To těžko,“ prohodil Janson žoviálně. „Rozhodl jsem se, že tu práci nevezmu. Jako konzultant na volné noze si ten luxus můžu dovolit: klienty si vybírám sám. Ale vážně – přeju vám hodně štěstí. Menší obchodní bitka člověku krásně rozpumpuje krev, co říkáte?“

Harnett vyprskl smíchy a spráskl ruce. Působilo to neupřímně. „Váš styl se mi líbí,“ pravil. „Dobrá vyjednávací taktika. Tak jo, tak jo, vyhrál jste. Řekněte si, co chcete.“

Janson zavrtěl hlavou a usmál se, jako by generální ředitel pronesl cosi vtipného. Pak vykročil ke dveřím. Na prahu se zastavil a otočil. „Ale něco vám prozradím. Zadarmo. *Vaše žena to ví.*“ Říkat jméno Harnettovy venezuelské milenky by bylo netaktní, a tak prostě, avšak výmluvně dodal: „Myslím o Caracasu.“ Vrhł na šéfa firmy významný pohled, z něž nečišel žádný odsudek. V rozhořování dvou profesionálů jen naznačil protivníkově zranitelné místo.

Harnettovi vyskočily na tvářích drobné rudé flíčky, jako by se mu udělalo nevolno. Působil dojmem člověka, který zkrachoval

v práci a teď navíc musí přemýšlet o nekřesťansky drahém rozvodu. „Jsem ochoten bavit se o *převodu akcií*.“

Ale to už konzultant mířil chodbou k výtahům. Byl rád, že tomu náfukovi ukázal. Když však sjel do haly, naplnil ho pocit trpkosti, ztraceného času a všeobecné marnosti.

Hlavou se mu rozlehl hlas z dávných dob – z jiného života. *A v tom vy nacházíte smysl existence?* Phan Nguyen se ho na to ptal snad tisíci různými způsoby. Byla to jeho oblíbená otázka. Janson stále viděl jeho drobná inteligentní očka. Širokou ošlehanou tvář a útlé, jakoby dětské ruce. Vyšetřovatel se zajímal o všechno americké, čísel z něj přitom úžas a zároveň odpor. *A tohle dává vašemu životu smysl?* Janson zavrtěl hlavou: Táhni k čertu, Nguyene.

Když nastoupil do limuzíny, která čekala před budovou s běžícím motorem, rozhodl se jet přímo na letiště. Možná chytne do Los Angeles dřívější spoj. Kdyby jen mohl před Vietnamcovými otázkami tak snadno utéct.

Janson vešel do salonku Platinového klubu Pacifica Airlines. Za pultem stály dvě ženy v uniformách. Jejich oděv i přepážka měly tutéž modrošedou barvu. Na stejnokrojích se vyjímalý nápadné nárameníky, na nichž si velké letecké společnosti tolik zakládají. Jinde a jindy by byly znakem velkých bojových zkušeností, napadlo Jansona.

Jedna z žen mluvila s obtloustlým chlapíkem s dvojitou bradou. Měl rozepnuté modré sako a na opasku připnuté pípátko. Odlesk kovového odznaku na kapse košile Jansonovi napověděl, že je to inspektor Federálního leteckého úřadu. Kde jinde strávit přestávku než v příjemné dámské společnosti? Když přistoupil k pultu, oba zmlkli.

„Váš palubní lístek, prosím,“ řekla žena a otočila se k němu. Měla nahnědlý make-up, který končil někde pod bradou, a křiklavě zrzavý přeliv.

Janson ukázal lístek a plastovou kartičku, kterou Pacifica odměňuje své nejlepší zákazníky.

„Vítejte v Platinovém klubu společnosti Pacifica, pane Jansone,“ rozzářila se obsluhující.

„Až bude vaše letadlo připraveno, dáme vám vědět,“ dodala její kolegyně – kaštanová ofina a oční stíny ladící s modrým lemováním

saka – důvěrným tónem. Ukázala ke vchodu do salonku, jako by to byla nebeská brána. „Zatím si u nás můžete udělat pohodlí.“ Povzbudivé kývnutí a široký úsměv. Ani sám svatý Petr by to neuměl líp.

Na místech jako Platinový klub, vklíněných mezi nosníky a traversami přetížených letišť, se moderní aerolinky snaží uspokojit choutky zákazníků. Misky nepřetékají slanými buráky, jaké dostávají „nuzáci“ v autobuse, ale o něco dražšími dobrotami: kešu, mandlemi, lískovými a vlašskými ořechy. Na baru se žulovou deskou stály křišťálové konvice ulepené broskvovou šťávou a čerstvě vymačkaným pomerančovým džusem. Na elegantním koberci z mikrovlákná zářil modrošedý emblém společnosti s bílým a temně modrým všíváním. Na kulatých stolcích rozesetých mezi velkými křesly ležely úhledně složené výtisky deníků *International Herald Tribune*, *USA Today*, *Wall Street Journal* a *Financial Times*. Na televizní obrazovce se míhala nesmyslná čísla a obrázky, stínové tretky globální ekonomiky. Přivřenými žaluziemi prosvítal asfalt.

Janson bez zájmu prolistoval noviny. Když otevřel „Tržní hlídku“ ve *Wall Street Journal*, sklouzl očima k titulům plným známých bojových metafor: spekulanti zahájili útok proti akciovému indexu, což na Wall Streetu vyvolalo „krveprolití“. Sportovní rubrika v *USA Today* široce rozebírala, jak obrana Jezdců podlehla divokým nájezdům Vikingů. Z neviditelných reproduktorů se linula píseň slavné popové zpěvačky ze senzačního filmu o jedné legendární bitvě druhé světové války. Potoky krve a potu korunovala spousta studiových peněz a dokonalá počítačová grafika.

Janson ztěžka dosedl do jednoho z čalouněných křesel. Zabloudil přitom pohledem k datovým stanicím, u nichž si manažeři a finanční odborníci zapojovali přenosné počítače a vybírali elektronickou poštu od klientů, zaměstnanců, podřízených a milenek. Z aktovek jim koukaly hřbety knih, v nichž autoři jako Sun Tzu radí, jak dělat obchod. Válečné umění upravené pro oblast baleního zboží... Uhlazená, sebevědomá a neohrožená cháska, tihle šéfi, přemítal Janson o lidech, kteří ho obklopovali. Mají rádi klid, ale zároveň se opájejí představou války! Vojenské symboly vnímají čistě romanticky, asi jako vycpané dravé šelmy, které už nekoušou.

I Janson si občas připadal jako trofej zavěšená na stěně. Skoro všichni dravci se už ocitli na seznamu ohrožených druhů, dokonce

i orel bělohlavý, a Janson připouštěl, že on sám kdysi býval predátorem – používal agresi proti jiným silám agrese. Znal bývalé vojáky, kteří získali závislost na dávce adrenalinu a nebezpečí, a když pominul zájem o jejich služby, na válku si aspoň hráli. S paintballovými pistolkami stopovali nepřátele na Sieře Madre nebo, což byla horší varianta, se prodávali nechutným firmám s ještě nechutnějšími zájmy, obvykle v těch nejzkorumpovanějších končinách světa. Podobnými typy z hloubi duše opovrhoval. A přesto si občas kladl otázku, jestli odborná pomoc, kterou nabízel americkým podnikům, není jen slušnější obdobou téhož.

Byl osamělý, to každopádně. Samota ho tížila nejvíc ve skulinách nabitého pracovního kalendáře – když někam přijel, chystal se k odletu nebo posedával v nakaširovaných čekárnách. Na konci příští cesty ho očekával jen řidič limuzíny v čepici se štítkem, který na bílé kartonové cedulce zase neomylně zkomolí jeho jméno, a pak další firemní klient, nervózní šéf oddělení jedné průmyslové firmy v Los Angeles. Služební cesty přiváděly Jansona od jedné rohové kanceláře ke druhé. Neměl manželku ani děti, i když kdysi ženatý byl a k potomkovi také nebylo daleko, protože Helena zemřela těhotná. „Jestli chceš rozesmát Boha, pověz mu o svých plánech,“ často citovala svého dědečka. To rčení se strašlivě naplnilo.

Janson pozoroval jantarové lahve za barem, za jejichž vinětami se skrývalo blahodárné zapomnění. Udržoval se ve formě a cvičil jako posedlý, ale panákem nepohrdl ani v pracovní době. Čemu to škodí?

„Zpráva pro Richarda Alexandra,“ zvolal nosový hlas z reproduktorů. „Žádáme cestujícího Richarda Alexandra, aby se dostavil k přepážce společnosti Pacifica.“

Podobná hlášení zaznívala na každém letišti, tohle však vytrhlo Jansona ze zasnění. Richard Alexander byl pseudonym, který v dávných dobách často používal. Automaticky se rozhlédl kolem. Náhodná shoda jmen, pomyslel si. Vtom si uvědomil, že mu vrní mobilní telefon, utopený hluboko v náprsní kapse. Vložil si do ucha sluchátko a stiskl tlačítko. „Prosím?“

„Pan Janson? Nebo spíš pan Alexander?“ Ženský hlas. Zněl napjatě, zoufale.

„Kdo volá?“ zeptal se Janson tiše. Otupil ho stres. Díky tomu byl aspoň na chvíli klidnější a tolik se nevzrušoval.

„Prosím vás, pane Jansone. Musíme se okamžitě sejít. Je to důležité.“ Hlasy i samohlásky měly přesnost typickou pro vzdělané cizince. Ruchy v pozadí také leccos napovídaly.

„Řekněte mi víc.“

Nastala odmlka. „Až se sejdem.“

Janson stiskl END a ukončil hovor. Ucítil mravenčení na šíji. Časová shoda hlášení s telefonickou žádostí o okamžitou schůzku volající byl zřejmě hodně blízko. Zvuky ve sluchátku ho jen utvrdily v podezření. Začal klouzat očima z jednoho člověka na druhého a snažil se vypátrat, kdo by ho mohl takhle hledat.

Byla to past nějakého starého nepřítele, který mu neodpustil? Jeho smrt by jistě potěšila řadu lidí. U několika z nich by touha po pomstě možná byla celkem na místě. A přesto se mu to nezdálo. Nebyl přece v riskantní akci někde daleko od domova. Byl na O'Harově letišti, proboha. Právě proto si možná někdo zvolil ke schůzce takové místo. Na letišti se lidé obvykle cítí neohroženě, všude kolem detektory kovu a ochranka v uniformách. Bylo by chytré využít té iluze bezpečí. A na letišti, jímž každý den prochází bezmála dvě stě tisíc cestujících, je bezpečí skutečně pouhou iluzí.

Janson rychle zvažoval a zavrhoval různé podezřelé. Ve slunečních paprscích před tlustým sklem s výhledem na asfalt seděla blondýna, která zřejmě studovala nějakou tabulku na svém laptopu. Vedle sebe měla mobilní telefon. Janson se přesvědčil, že z něj nevede žádné sluchátko. Jiná žena, blíž ke vchodu, živě konverzovala s mužem, jemuž na bronzové ruce prosvítal proužek bledé kůže od snubního prstenu. Jansonovy oči nepřestávaly těkat, až o pár vteřin později zachytily tu, která mu před chvílí volala.

V temném rohu haly seděla zdánlivě klidná elegantní dáma středního věku s mobilem u ucha. Měla bílé načesané vlasy a tmavomodrý kostým od Chanela s diskrétními perlovými knoflíčky. Ano, určitě je to ona. Ale co asi chce? Je to vražedkyně, nebo členka skupiny únosců? Nabízela se stovka možností, které musel vyloučit. Vyžadoval si to běžný taktický postup vžitý léty v terénu.

Janson se prudce vztyčil. Musel změnit místo: tak znělo pravidlo číslo jedna. *Musíme se okamžitě sejít*, pravila volající. Dobře, ale podmínky určím sám, řekl si Janson. Vyкроčil z VIP salonku a cestou shrábl ze zásobníku s vodou papírový pohárek, s nímž přistoupil k uvítací přepážce. Držel ho před sebou, jako by byl plný. Pak zív,

pevně stiskl víčka a vrazil přímo do podsaditého leteckého inspektora. Ten zavrával a udělal krok dozadu.

„Promiňte,“ zabreptal Janson provinile. „Ježíšmarjá, snad jsem vás nepolíl!“ Rychle mu přejel rukama přes sako. „Nezmácel jsem vás? Vážně se moc omlouvám.“

„Nic se nestalo,“ odvětil tloušťák se špetkou netrpělivosti. „Ale příště koukejte na cestu, jo? Na tomhle letišti je spousta lidí.“

„Že člověk neví, v jakém je časovém pásmu, no dobře – jenže já pořádně nevím, co se se mnou děje,“ zabědoval Janson jako popletený pasažér rozhozený dlouhou cestou v letadle. „Je ze mě úplná troska.“

Vyšel ze společenské místnosti a na chodbě vedoucí k hale B mu znovu zabzučel mobil. Věděl, že se to stane.

„Vy jste asi nepochopil naléhavost situace,“ spustila volající.

„Přesně tak,“ odsekl Janson. „Co kdybyste mi řekla, oč kráčí?“ V záhybu chodby spatřil výklenek, asi metr hluboký, a pak očekávané ocelové dveře do místnosti, kam neměli cestující přístup. Nad nimi se vyjímal tabulka s nápisem **CIZÍM VSTUP ZAKÁZÁN**.

„To nejde,“ řekla žena po chvíli. „Do telefonu ne. Ale jsem na letišti a mohla bych se s vámi sejít...“

„V tom případě mi zavolejte za minutu,“ skočil jí do řeči Janson a ukončil konverzaci. Vzal za kliku dveří a vešel dovnitř. Ocítl se v úzké místnosti lemované elektrickým zařízením. Displeje z tekutých krystalů ukazovaly hodnoty tepelného a chladicího systému, umístěného východně od terminálu. Na věšáku s háčky visely čepice a pláštěnky pro práci venku.

Kolem malého umakartového stolku seděli zaměstnanci v tma-vomodrých uniformách a popíjeli kávu. Zjevně je vyrušil z rozhovoru.

„Co tady chcete?“ houkl jeden z nich na Jansona, když se za ním zabouchly dveře. „Tady nemáte co dělat.“

„Tohle není ten vůl,“ zabručel si pod vousy druhý.

Nezvaný host se chladně pousmál. „Vy mě asi nebudete mít rádi, hoši. Ale něco vám ukážu.“ Vytáhl odznak letecké inspekce, který předtím ukradl pořízkoví v salonku. „Další protidrogová akce. Namátková kontrola pozemního letištního personálu – abych citoval z posledního zápisu vedení na tohle téma. Budete nám mu-

set naplnit pohárky. Omlouvám se za nepříjemnost, ale proto taky vyděláváte řůru peněz, no ne?“

„To je *kravina!*“ křikl rozhořčeně třetí muž. Byl skoro plešatý, kromě prošedivělých třásní na týlu, a za uchem měl krátkou tužku.

„Tak hele, hoši,“ vyštěkl Janson. „Tentokrát jsme změnili postup. Moji kolegové se shromáždili u vchodu dvě v hale A. Nechte je čekat. Když ztratí trpělivost, někdy popletou vzorky, jestli mi rozumíte.“

„To je *kravina,*“ opakoval plešoun.

„Chcete, abych podal zprávu o tom, že se jeden z členů Asociace letecké dopravy odmítl podrobit zkoušce na drogy? Váš test je pozitivní, měl byste si začít hledat novou práci.“ Janson založil ruce na prsou. „Tak sakra vypadněte. *Honem!*“

„Vždyť už jdu,“ zabručel holohlavý muž už méně sebejistě. „Rozkaz.“ Všichni tři nakvašeně opustili místnost a zanechali po sobě papíry a kelímky s kávou. Janson věděl, že jim to do haly A potrvá dobrých deset minut. Podíval se na hodinky a odpočítal zbývajících pět vteřin. Pak mu znovu zazvonil mobil. Žena čekala přesně minutu.

„Poblíž prodeje letenek je restaurace,“ řekl Janson. „Tam se sejdeme. Stůl v levém rohu až úplně vzadu. Tak zatím.“ Shodil ze sebe sako, oblékl si tmavomodrou pláštěnku a čepici a počkal ve výklenku. O třicet vteřin později uviděl, jak kolem prochází bělovlasá dáma.

„Hej, zlato!“ zahalekal a hbitým pohybem jí omotal paži kolem pasu. Druhou rukou zacpal ženě ústa a vtáhl ji do opuštěné služební místnosti. Ověřil si, že ten třívteřinový manévr nikdo neviděl. Pokud ano, vyložil by si jeho činy i slova jako láskyplné objetí.

Žena byla překvapená a ztuhlá strachy, ale ani se nepokusila zakřičet. Projevila tím dávku profesionálního klidu, který Jansona silně znepokojil. Jakmile za nimi zaklaply dveře, rázně jí pokynul, aby se posadila k umakartovému stolu. „Jako doma,“ pravil.

Starší dáma usedla na jednu z kovových skládacích židlí. Svou elegancí se do strohé místnosti vůbec nehodila. Janson zůstal stát.

„Takhle jsem si vás zrovna nepředstavovala,“ řekla. „Nevypadáte jako...“ Všimla si jeho otevřeně nepřátelského pohledu a raději nedokončila větu. „Pane Jansone, na tohle vážně nemáme čas.“

„Nevypadám jako *co*?“ procedil mezi zuby. „Nevím, kdo jste, a nebudu se ptát, jak jste sehnala můj mobil a zjistila to, co možná víte. Ale neskončíme dřív, než mi vyklopíte všechno, co mě zajímá.“ I kdyby se o jeho služby ucházela oficiálně jako soukromá osoba, oslovení na veřejnosti působilo naprosto nevhodně. A zmínka o jeho pověsti z terénu, léty zaprášené, byla prohřeškem zcela zásadním.

„Já vás *chápu*, pane Jansone. Připouštím, že můj postup nebyl nejšťastnější. Musíte mi odpustit...“

„Musím? To se mi snad zdá!“ Nadechl se a ucítil slabou vůni parfému Jubilee. Jejich oči se setkaly. Když spatřil ústa sevřená úzkostí a šedozelené oči plné pevného odhodlání, částečně ho přešla zlost.

„Jak říkám, máme málo času.“

„Já mám času spoustu.“

„Ale Peter Novak ne.“

Peter Novak.

To jméno mu mělo vyrazit dech a svůj účel splnilo. Proslulý maďarský finančník a humanista Novak dostal za svou roli při řešení světových konfliktů poslední Nobelovu cenu míru. Byl zakladatelem a ředitelem Nadace svobody, zasvěcené „řízené demokracii“ – Novakově velké vášni. Organizace měla kanceláře v hlavních městech východní Evropy a dalších částech méně rozvinutého světa. Ale Janson měl své vlastní důvody, proč si Petera Novaka pamatovat. Cítil k němu dluh tak velký, že ho vděčnost občas tížila jako břemeno.

„Kdo jste?“ naléhal Janson.

Žena do něj zabodla své šedozelené oči. „Mé jméno je Márta Langová. Pracuji pro Petera Novaka. Jestli máte zájem, mohu vám ukázat vizitku.“

Pomalů zavrtěl hlavou. Z navštívenky by vyčetl jen bezvýznamný titul, který by ji označoval za nějakého důležitého zaměstnance Nadace svobody. *Pracuji pro Petera Novaka.* Její skutečnou roli vyčetl Janson už z tónu, jímž to vyslovila. Byla to Novakova asistentka, děvče pro všechno, pravá ruka. Každý významný muž takovou má. Lidé jako ona se drží v ústraní, ale přitom mají velkou moc, byť jen odvozenou. Z jejího jména i lehounkého přízvuku vyplývalo, že stejně jako Novak pochází z Maďarska.

„Co mi chcete?“ zeptal se Janson a přimhouřil oči.

„Potřebuje pomoct. Jako vy tenkrát v Baaqlině.“ Márta Langová vyřkla jméno toho zaprášeného městečka, jako by to bylo slovo boží. Janson věděl proč.

„Já nezapomněl,“ hlesl.

„Takže teď víte, že Peter Novak potřebuje vaši pomoc. To stačí.“

Neplýtvala slovy, zvolila ovšem ta pravá. Janson se jí chvíli díval do očí.

„Kam pojedeme?“

„Palubní lístek můžete hodit do koše. Naše letadlo čeká na ranveji, má povolení k okamžitému startu.“ Vstala. Vyzařovala z ní zvláštní síla a autorita. „Musíme jít. Budu se opakovat, ale *nemáme čas*.“

„Já se *taky* budu opakovat: Kam pojedeme?“

„Na to se, pane Jansone, zeptáme my vás.“

Když za ní Janson stoupal po drážkovaných hliníkových schůdkách do Novakova letadla Gulfstream V, padl mu do oka nápis nastříkaný na trupu. Bílé psací písmo ostře kontrastovalo s modrým lakem stroje: *Sok kicsi sokra megy*. Bylo to maďarsky a nic mu to neříkalo.

Na letištní ploše panoval ukrutný rámus. Nad basovým duněním turbín se nesl řev sacích ventilátorů. Jakmile však dveře kabiny zaklaply, zavládlo dokonalé ticho, jako by vstoupili do zvukotěsné kobky.

Letadlo bylo hezky zařízené, aniž by působilo příliš honosně. Zjevně patřilo člověku, který nemusí šetřit, ale nejde mu o luxus. Interiér měl kaštanově hnědý odstín. Uličku lemovaly kožené sedačky velikosti křesel, jedna na každé straně. Některá sedadla stála čelem k sobě s nízkým sklápěcím stolem uprostřed. V zadní části letadla seděli čtyři zasmušilí pasažéři, evidentně podržení Mártý Langové.

Márta mu pokynula, aby se posadil naproti ní v přední části kabiny. Pak zvedla telefon a zamumlala několik slov. Letadlo se rozjelo. Janson uslyšel jen velice slabé zaskučení motoru ve vysokých otáčkách. Zvuková izolace byla vskutku mimořádná. Od pilotní kabiny je oddělovala přepážka potažená kobercem.

„Ten nápis na trupu – co to znamená?“

„Že z řady malých věcí může být jedna velká. To je maďarské lidové rčení a oblíbené heslo Petera Novaka. Jistě tušíte proč.“

„Jak vidím, na svůj původ nikdy nezapomněl.“

„Maďarsko z něj udělalo to, čím je, v dobrém i zlém. A Peter svoje dluhy splácí.“ Významný pohled.

„To já taky.“

„O tom nepochybuji. Proto vím, že se na vás můžeme spolehnout.“

„Pokud pro mě má práci, rád bych o ní co nejdřív slyšel. A radši od něj než od někoho cizího.“

„Budete se muset spokojit semnou. Jsem zástupkyní ředitele Nadace a dělám u něj už spoustu let.“

„Vaši absolutní loajalitu k zaměstnavateli bych si nedovolil zpochybňovat,“ prohodil Janson chladně. „Novakovi lidé jsou... tím vyhlášení.“ Podřízení sedící o několik řad dál se pravděpodobně radili nad mapami a nákresy. Co se to tady děje? Rostl v něm pocit neklidu.

„Já vám rozumím. Dokonce jsem pochopila i to, co jste ze slušnosti nevyslovil. Uvědomuji si, že lidé jako já často vypadají jako horliví přítakávači. Ale věřte mi, že si nedělám žádné iluze, nikdo z nás. I Peter Novak je jen smrtelník. Neleze do obou nohavic najednou, jak říkáte vy Američané. Víme, že je lepší než ostatní. To není náboženství. Je to poslání. Představte si, že nejbohatší člověk, jakého znáte, je zároveň ten nejchytřejší a nejlepší. Jestli chcete vědět, proč vyvolává takovou oddanost, tak je to proto, že se stará o osud bližních – a dělá to s úsilím téměř nadlidským. Chce zanechat tento svět v lepším stavu, než byl před ním. Klidně si tomu říkejte ješitnost, ale jestli máte pravdu, je to ješitnost velice potřebná. Novak jde za svou vizí.“

„Ne nadarmo ho Nobelův výbor označil za vizionáře.“

„Tohle slovo používám nerada. Je zprofanované. V každém článku v časopise *Fortune* prohlašují nějakého televizního magnáta nebo ředitele sodovkárny za ‚vizionáře‘. Ale Nadace svobody byla vizí Petera Novaka a nikoho jiného. Věřil v řízenou demokracii v době, kdy ta myšlenka vypadala jako naivní sen. Věřil, že lze obnovit občanskou společnost v částech světa, kde ji vykořenily totalitní režimy a rozepře. Před patnácti lety se lidé smáli, když o tom mluvil. Kdo se směje dneska? Nikdo mu nepomohl – ani USA, ani OSN –, ale on přesto změnil svět.“

„Já se nehádám,“ řekl Janson suše.

„Analytici vašeho ministerstva zahraničí donekonečna vydávali zprávy o ‚odvěké národnostní nesnášenlivosti‘, konfliktech a pohraničních sporech, které se nedají urovnat, a jak by se o to nikdo ani neměl snažit. Ale on to stejně zkusil. A časem slavil úspěch. Přinesl mír do oblastí, které ho ani na okamžik nezažily, kam až paměť sahá.“ Márta Langová se zajíkla a odmlčela.

Zřejmě nebyla zvyklá dávat najevo emoce. Janson jí pomohl a promluvil sám, aby jí dal čas se vzpamatovat. „Já jsem ten poslední,

kdo by nesouhlasil se vším, co jste řekla. Váš zaměstnavatel je člověk, který chce mír a demokracii. To všechno je fakt. Pravda je i to, že jeho osobní majetek by se dal měřit s hrubým národním produktem řady zemí, jimiž se zabývá.“

Langová přikývla. „Orwell řekl, že svatí by měli být považováni za vinné, pokud se neprokáže opak. Novak opakovaně prokázal, kdo doopravdy je. Muž do každého počasí a pro všechny lidi. Dneska je těžké si svět představit bez něj.“ Podívala se na Jansona. Měla zarudlé oči.

„Tak ven s tím,“ pobídl ji. „Proč jsem tady? Kde je Peter Novak?“

Márta Langová se zhluboka nadechla, jako by se chystala říct něco fyzicky bolestivého. „Je v rukou kagamských vzbouřenců. Potřebujeme, abyste ho osvobodil. Tuším, že tomu říkáte ‚vyproštění z týlu nepřítelů‘. Jinak zemře tam, kde teď je. Na Anuře.“

Anura. Novak padl do zajetí Kagamské osvobozené fronty, KOF. Další důvod – nepochybně ten hlavní –, proč na tu práci chtěli zrovna jeho. Anura. Místo, na něž v posledních pěti letech myslel skoro každý den. Jeho vlastní osobní peklo.

„Začíná mi svítat,“ připustil Janson. V ústech mu vyschlo.

„Peter Novak přijel na ostrov před pár dny. Snažil se vyjednat mír mezi povstalci a vládou. Všechno vypadalo nadějně. KOF prohlásila, že Petera Novaka považuje za čestného vyjednavče. Bylo dohodnuto setkání v provincii Kenna. Delegace rebelů souhlasila s řadou věcí, které v minulosti ostře odmítala. Dohoda o ukončení teroru na Anuře by byla velká věc. To vám přece nemusím dlouze vysvětlovat.“

Janson nic neřekl, ale rozbušilo se mu srdce.

Velvyslanectví jim přidělilo dům ve Skořicových zahradách v hlavním městě Kaligu. Okolí bylo porostlé stromy, které zde kdysi tvořily hustý les. V ranním vánku šustilo listů a štěbetali ptáci. Z lehkého spánku ho vytrhlo tiché zakašlání z koupelny a pak zvuk puštěné vody. Helena vyšla z lázně a energicky si čistila zuby. „Dneska bys měla radši zůstat doma, práce neuteče,“ navrhl jí ospale. Helena zavrtěla hlavou. „Ranní nevolnost se tomu neříká pro nic za nic, miláčku,“ prohodila s úsměvem. „Brzy zmizí jak ranní rosa.“ Začala se oblékat do práce. Když se usmála, rozzářila se jí celá tvář: ústa, tváře, oči – ty zvlášť... Hlavou mu létaly obrazy – Helena si připravuje oblečení na ambasádu, kde dělala korektury

zpráv ministerstva zahraničí. Modrá lněná sukně. Bílá hedvábná blůzka. Helena otevírá okna ložnice a vypouští tropický vzduch provoněný skořicí, mangem a jasmínem. Vybavil si jas její tváře, zvednutý nosík a průzračné modré oči. Za horkých nocí v Kaligu ho chladila svým tělem. Jak drsná a mozolnatá byla jeho kůže vedle sametu Heleniny pleti. „Vezmi si dneska volno, láska,“ řekl jí a ona odpověděla: „Radši ne, miláčku. Buď jim budu chybět, nebo vůbec ne, a obojí je špatně.“ Políbila ho na čelo a odešla. Kéž by s ním byla zůstala. Kéž by.

Veřejná činnost a soukromé životy. Někdy se tragicky zauzlí.

Anura, ostrov v Indickém oceánu velikosti západní Virginie, měla dvanáct milionů obyvatel a dostala do vínku vzácnou přírodní krásu a bohatý kulturní odkaz. Janson tam sloužil osmnáct měsíců jako velitel zvláštní výzvědné jednotky, která měla nezávisle posoudit nestálou politickou situaci na ostrově a odhalit vnější síly, které podněcovaly neklid. V posledních patnácti letech totiž zdejší ráj padl za oběť jedné z nejkrvavějších teroristických organizací světa, Kagamské osvobozenecké frontě. Tisíce mladíků otrocky oddaných muži, kterému říkali Kalif, nosily na krku kožené medailonky s kyanidovou kapslí. Ta symbolizovala jejich připravenost položit život za svatou věc. Kalif měl zvláštní zálibu v sebevražedných bombových atentátech. Na shromáždění podporujícím anurského předsedu vlády se před několika lety odpálila dívka, jejíž sárí skrývalo obrovské množství trhavin prošpikovaných kuličkovými ložisky. Ta událost poznamenala dějiny ostrova. Premiér zahynul a s ním přes sto přihlížejících. A pak přišly exploze nákladních aut v centru Kaliga. Jedno zničilo Mezinárodní obchodní centrum. Jiné narazilo do vozu expresní zásilkové služby a přineslo smrt desítky zaměstnanců amerického velvyslanectví v Anuře.

Helena byla mezi nimi. Další oběť nesmyslného násilí. Vlastně dvě: co dítě, které spolu čekali?

Téměř ochromený žalem si Janson vyžádal přístup k odposlechům Národní bezpečnostní agentury, včetně nahrávek satelitních telefonátů mezi vůdci partyzánů. Z přepisů chvatně přeložených do angličtiny se nedala rozpoznat intonace hlasu. Rychlý dialog se scvrkl na černé písmo na bílém papíře. Ale nepochybně v něm zaznívaly jásavé tóny. Výbuch velvyslanectví byl jedním z Kalifových největších úspěchů.

Hlenko, tys byla moje sluníčko.

Márta mu v letadle položila ruku na zápěstí. „Moc mě to mrzí, pane Jansone. Vím, jakou bolest vám ty vzpomínky působí.“

„Jistěže,“ zavrčel Janson. „Proto jste si mě taky vybrali.“

Langová neuhnula pohledem. „Peteru Novakovi hrozí smrt. Konference v provincii Kenna byla jen past.“

„Hlavně to byla pořádná pitomost,“ vyštěkl Janson.

„Vážně? Jistě, zbytek světa to vzdal, tedy kromě těch, kdo tajně podporují násilí. Ale nic neštvete Petera víc než poraženectví.“

Janson zrudl zlostí. „KOF vyzvala ke zničení Republiky Anura. KOF prohlašuje, že věří v ušlechtilost revolučního násilí. Jak můžete vyjednávat s bandou fanatiků?“

„Podrobnosti zní banálně. Jako vždycky. Cílem bylo dovést Anuru k vytvoření federální vlády, která by udělila provinciím větší autonomii. Nahradit sváry smysluplnou samosprávou a zajistit Anuraňům občanská práva. Bylo to v zájmu obou stran. Znamenalo to rozum. A rozum někdy zvítězí: Peter to už mnohokrát dokázal.“

„Nevím, co vás vlastně vede. Hrdinství, nebo domýšlivost?“

„Dají se ty dvě věci tak snadno rozlišit?“

Janson chvíli mlčel. „Tak dejte těm šmejdům, co chtějí,“ sykl nakonec polohlasem.

„Oni nic nechtějí,“ odtušila Langová. „Vyzvali jsme je, aby si řekli cenu za Peterovo propuštění. Odmítli o tom uvažovat. Nemusím vám zdůrazňovat, jak je to neobvyklé. Jsou to fanatici. Dostáváme pořád stejnou odpověď: Peter Novak byl odsouzen k smrti za zločiny proti lidu a rozsudek smrti je ‚neodvolatelný‘. Slyšel jste o tradičním sunnitském svátku Id ul-Kebir?“

„Připomíná Abrahámovu oběť.“

Langová přikývla. „Beran v bodláčí. Kalif říká, že letos bude oslaven obětí Petera Novaka. Useknou mu hlavu na den Id ul-Kebir. *Tento pátek.*“

„Proč? Proboha proč?“

„Proto,“ odpověděla Langová. „Protože je to podlý agent neokolonialismu – takhle to KOF říká. Protože se tím KOF proslaví víc než za patnáct let bombových útoků. Protože..., kdo ví sakra proč? Ta otázka je na teroristy moc racionální.“

„Kristepane,“ vydechl Janson. „Ale jestli se chce takhle zviditelnit, proč to ještě nezveřejnil? Proč to nepředhodil médiím?“

„Není hlupák. Když si počká a ohlásí to až potom, vyhne se mezinárodnímu tlaku. Zároveň ví, že my se to zveřejnit neodvážíme, protože by to definitivně uzavřelo sebemenší možnost dohody.“

„Proč by vláda velké země potřebovala k zásahu nějaký tlak? Já pořád nechápu, proč s tím jdete za mnou. Sama jste přece řekla, že Novak patří všem lidem. Smiřte se s tím, že Amerika je poslední supervelmoc – proč se neobráťte na Washington se žádostí o pomoc?“

„To jsme udělali jako první. Dali nám informace. A velice se nám omlouvali, že nám nemohou poskytnout žádnou oficiální pomoc.“

„To je záhada. Novakova smrt by mohla destabilizovat desítky oblastí, a jestli Washingtonu na něčem záleží, tak je to právě stabilita.“

„Ale nerad vidí umírat Američany. Ministerstvo zahraničí si myslí, že intervence USA by ohrozila životy desítek amerických občanů na území okupovaném rebely.“

Janson byl zticha. Věděl, jak vznikají podobné kalkulace. Dost často se na nich sám podílel.

„Jak nám vysvětlili, existují ještě další... *komplikace*.“ Márta vyřkla to slovo se zjevnou nechutí. „Tak například saúdští spojenci USA už léta tiše podporují KOF. Metody organizace jim sice moc nevoní, ale když nepodpoří utlačované muslimy v islámském jezeře, kterému se říká Indický oceán, ztratí tvář před zbytkem muslimského světa. A pak je tady ta věc s Donnou Heddermanovou.“

Janson přikývl. „Studentka antropologie z Kolumbijské univerzity v New Yorku. Prováděla výzkum v severovýchodní Anuře. Což byla sice odvaha, ale taky hloupost. Vzbouřenci ji zajali a obvinili, že je agentka CIA. Což byla jenom hloupost.“

„Dva měsíce už ji drží v izolaci. Spojené státy kromě slovní podpory nehnuly prstem. Nechtěly ‚komplikovat už beztak složitou situaci‘.“

„Už mi to dochází. Pokud USA odmítnou intervenovat kvůli americkému občanovi...“

„...jak by to vypadalo, kdyby najednou obrátily a poslaly záchrannou skupinu pro maďarského miliardáře? Ano. Takhle přímo to neřekli, ale ani nemuseli. Bylo by to ‚politicky neudržitelné‘, jak zní oblíbená formulka.“

„A tak jste vytáhli všechny obvyklé argumenty.“

„Kdyby jen ty obvyklé... Dali jsme do toho všechno. Nechci se kasat, ale musím říct, že obvykle dosáhneme svého. Ale tentokrát ne. A tak jsme zvolili jinou cestu.“

„Můžu hádat? Následoval diskrétní rozhovor a objevilo se moje jméno,“ řekl Janson.

„Opakovaně. Několik vysokých úředníků z ministerstva zahraničí i rozvědky vás vřele doporučilo. Už nejste ve státních službách. Jste volný hráč s mezinárodními kontakty na lidi z vašeho oboru, nebo bývalého oboru. Podle vašich kolegů z Konzulárních operací jste ‚ten nejlepší od fochu‘. Přesně takhle to, tuším, zaznělo.“

„Ten přítomný čas tam máte špatně. Řekli vám přece, že jsem toho nechal. Zajímalo by mě, jestli vám taky sdělili proč.“

„Hlavní je, že teď jste na volné noze. S Konzulárními operacemi jste se rozešel před pěti lety.“

Jason mírně naklonil hlavu. „Asi jako se člověk rozloučí s někým na ulici a pak zjistí, že jde stejným směrem.“

Vymanit se z Konzulárních operací, to vyžadovalo více než deset výstupních pohovorů. Některé proběhly korektně, jiné byly velice nepříjemné, a dokonce velice bouřlivé. Ten, který mu utkvěl v paměti nejvíc, vedl s náměstkem Derekem Collinsem. Na papíře byl ředitelem Úřadu pro zpravodajství a výzkum ministerstva zahraničí. Ve skutečnosti šéfoval jeho tajnému odboru, Konzulárním operacím. I po letech měl Janson před očima, jak si Collins unaveně sundává brýle s černou obrušou a mne si kořen nosu. „Já vás lituju, Jansone,“ pravil tehdy Collins. „Nikdy by mě nenapadlo, že vám tohle řeknu. Byl jste ‚stroj‘. Chlap s kamenem místo srdce. Teď tvrdíte, že k věci, kterou umíte nejlíp, cítíte odpor. Jakou to má sakra logiku? Jste jako vrchní cukrář, který oznámí, že ztratil chuť. Jako pianista, jemuž se najednou zprotiví hudba. Jansone, jestli jste na něco machr, tak je to násilí. A vy mi teď chcete namluvit, že už na to nemáte žaludek?“

„Nečekám, že to pochopíte, pane Collinsi,“ odvětil mu. „Řekněme, že jsem se změnil. I já mám srdce.“

„Nesmysl.“ Náměstkovy oči připomínaly dvě kostky ledu. „Proto děláte, co děláte. Jinak byste to ani nebyl vy, sakra.“

„Možná. Ale třeba se ve mně pletete.“

Následoval krátký smích, jako psí štěknutí. „Já na laně šplhat neumím, Jansone. Nedokážu řídit hlídkovou loď a z pohledu do vašeho infračerveného dalekohledu dostávám mořskou nemoc. Ale znám lidi, Jansone. To je můj obor. Tvrdíte mi, že se vám zabíjení hnusí. Povím vám, nač jednou přijdete sám: potřebujete ho k životu jako sůl.“

Janson zatřásl hlavou. Při té zmínce se zachvěl. Připomněla mu, proč musí odejít. Měl to udělat už dávno. „Kdo by...“ začal, ale znechuceně se zarazil. Zhluboka se nadechl. „Kdo by k životu potřeboval *vraždit*?“

Collinsův pohled se mu zavrtával snad až do morku kostí. „Na totéž bych se chtěl zeptat já vás.“

V Novakově soukromém letadle si Janson dál vedl svou. „Kolik toho o mně víte?“

„Ano, pane Jansone, jak jste správně předpokládal, vaši bývalí zaměstnavatelé nám sdělili, že máte v Kagamě nevyřízené účty.“

„Takhle přesně to řekli? ‚Nevyřízené účty‘?“

Přikývla.

Cáry šatů, úlomky kostí, několik urvaných končetin. To zůstalo z jeho milované ženy. Zbytek tvořila „hmota“, aspoň podle ponurého slovníku amerického soudního laboranta. Smrt a zkáza, krev a kusy těl obětí, zubožené a beztvaré. A proč to všechno?

Kvůli čemu?

„No nic,“ řekl Janson po odmlce. „Nemají zrovna smysl pro poezii.“

„A taky věděli, že vaše jméno nám není úplně neznámé.“

„Díky Baaqlině.“

„Pojďte.“ Márta vstala. „Představím vás kolegům. Jsou tady proto, aby vám pomohli, jak jen budou stačit. Poskytnou vám veškeré informace, případně budou vědět, jak je zjistit. Máme materiály plné zpravodajských odposlechů a všechny podstatné údaje, které se za tu krátkou dobu daly získat. Mapy, plány, nákresy. Vše je vám k dispozici.“

„Ještě něco mě by mě zajímalo,“ nadhodil Janson. „Teď už vím, proč se na mě obrácíte o pomoc, a nemůžu vás odmítnout. Ale napadlo vás, že ze stejných důvodů se možná na tu práci vůbec nehodím?“

Márta ho zpražila pohledem, ale neodpověděla.

Kalif oděný v zářivě bílém plášti prošel Velkým sálem, rozlehlou síní v prvním patře východního křídla Kamenného paláce. Všechny známky krvavé lázně byly smyty, nebo téměř všechny. Složitý geometrický vzorec na malovaných dlaždicích na podlaze narušoval jen slabý rezavý nádech v cementových spárách, kde krev stála příliš dlouho.

Usadil se do čela deset metrů dlouhého stolu, kde měl nalitý čaj ze sklizně v provincii Kenna. Vpravo i vlevo od Kalifa stáli členové jeho soukromého bezpečnostního oddílu, statní a prostí muži s bdělými očima, kteří u něj sloužili už léta. Kagamští delegáti – sedm mužů, kteří se účastnili jednání svolaného Peterem Novakem – měli dorazit v nejbližších chvílích. Všichni sehráli svou roli na jedničku. Předstírali vyčerpání z boje a tvářili se, že uznávají „nové skutečnosti“. Ukolébali toho vlezlého magnáta i vládní představitele řečmi o „ústupcích“ a „kompromisech“.

Sedm důvěryhodných kagamských stařešinů provedlo vše podle plánu. Měli dostatek zkušeností z hnutí, takže byli přijati jako Kalifovi mluvčí. A právě proto se od nich čekala ještě jedna poslední služba.

„Sáhibe, delegáti jsou tady,“ ohlásil mladý kurýr, jenž předstoupil před vůdce s ostýchavě sklopenýma očima.

„Jistě tady chceš zůstat, abys mohl říct ostatním, co vyšlo najevo v této krásné síní,“ odvětil Kalif. Byl to rozkaz a byl splněn.

Široké mahagonové dveře na druhém konci Velkého sálu se otevřely. Do místnosti vstoupilo sedm mužů. Rděli se vzrušením. Nemohli se dočkat projevů Kalifovy vděčnosti.

„Hle, muži, kteří tak zdatně vyjednávali s představiteli Republiky Anura,“ pravil Kalif zvučným jasným hlasem. Vstal. „Vážení důstojníci Kagamské osvobozené fronty.“

Sedm mužů se pokorně uklonilo. „Byla to naše povinnost,“ prohlásil nejstarší z nich. Vlasy měl prošedivělé, ale jeho oči zářily odhodláním. Rty ohnuté do úsměvu se mu roztráslы dychtivostí. „To vy jste strůjcem našich osudů. My jen naplnili vaše velkolepé...“

„Ticho!“ uťal ho Kalif. „Ctihodní příslušníci Kagamské osvobozené fronty, kteří zradili důvěru do nich vloženou.“ Pohlédl na členy své družiny. „Podívejte, jak se na nás tito zrádcové šklebí

a necítí ani špetku studu. Klidně by prodali náš osud za kus žvance! Nikdo jim nedal oprávnění udělat, oč se pokusili. Jsou to lokajové republikánských utlačovatelů. Odpadlíci, kteří pošpinili svatou věc. Každá další chvíle, po kterou dýchají vzduch na této zemi, je urážkou Proroka, *salla Allah u alihi wa salam*."

Ohnutým ukazováčkem pokynul členům stráže, aby se zachovali podle instrukcí.

Překvapené blekotání a protesty delegátů přervala salva dobře mířených výstřelů. Muži sebou křečovitě cukali. Na bílých tunikách se objevily jasně rudé skvrny. Jak se střelba rozléhala síní, jen pár delegátů ze sebe stačilo vypravit výkřiky hrůzy, než vydechli naposled a padli obličejem na podlahu. Svalili se jeden na druhého jako dříví na podpal.

Kalif cítil zklamání. Vyváděli jako vyděšené holky. Byli to dobří muži: Proč neumřeli důstojně? Kalif poklepal jednoho z členů ochranky po rameni. „Mustafo, dohlídni, prosím tě, aby se ten nepořádek rychle uklidil.“ Sami už se přesvědčili, jak vypadají spáry mezi dlaždicemi, když na nich krev zůstane příliš dlouho. Kalif a jeho zástupci se stali vládci paláce. Museli dbát na jeho údržbu.

„Provedu, pane,“ odvětil mladík, hluboce se uklonil a sáhl na svůj kožený přívěsek. „Nezklamám vás.“

Kalif se pak otočil k nejstaršímu členovi své družiny. Vždycky se mohl spolehnout, že ho bude informovat o aktuálních záležitostech. „Jak se daří našemu beranovi v bodláčí?“

„Sáhibe?“

„Jak si vězeň zvyká na nové ubytování?“

„Moc dobře ne.“

„Udržte ho při životě!“ nakázal Kalif ostře a položil šálek s čajem. „Jestli zemře předčasně, v pátek ho nebudeme moct popravit. To by se mi vůbec nelíbilo.“

„Postaráme se o něj. Obřad proběhne, jak jste naplánoval.“

I na maličkostech záleželo, včetně smrti nevýznamných mužů, jakými byli delegáti. Pochopili vůbec službu, kterou právě svou smrtí vykonali? Ocenili lásku, jež poháněla krupobití střel? Kalif jim byl skutečně vděčný. Jejich oběť se nedala odkládat, protože KOF už poslala prohlášení, v němž odsoudila mírová jednání jako spiknutí proti Kagamě a jeho účastníky označila za zrádce. Delegáti museli zemřít prostě proto, aby deklarace působila věrohodně. Takovou

věc jim nešlo vysvětlit předem, ale Kalif doufal, že někteří z nich si to těsně před smrtí domysleli.

Všechno do sebe zapadalo. Poprava Petera Novaka a prokletí vyjednávačů posílí odhodlání Kagamy k naprostému a bezpodmínečnému vítězství. A zároveň odstraší jakékoli vnější síly – agenty neokolonialismu, byť třeba v beráncím rouše, kteří by se mohli dovolávat „umírněných“ a „pragmatiků“, a tím podkopat zápatí těch spravedlivých. Polovičatá řešení, odklady a kompromisy byly urážkou samotného Proroka! A s ním i mnoha tisíc Kagamanů, kteří už během konfliktu zemřeli. Budou padat hlavy zrádců.

A svět zjistí, že Kagamskou osvobozenou frontu musí brát vážně, plnit její požadavky a bát se jejích slov.

Krveprolití. Poprava živoucí legendy. Jak jinak naučit hluchý svět naslouchat?

Kalif dobře věděl, že zpráva pronikne k těm správným Kagamanům. Světová média však byla jiná věc. Znudění západní diváci se chtějí hlavně bavit. Boj za národní osvobození rozhodně neměl sloužit k jejich povyražení. Kalif dobře znal uvažování obyvatel Západu, protože mezi nimi jistou dobu žil. Většinu jeho stoupenců tvořili nevzdělanci, kteří vyměnili pluhy za meče. V životě neletěli letadlem a o světě toho věděli pramálo. Vlastně jen to, co slyšeli na silně cenzurovaných rozhlasových stanicích v kagamském jazyce.

Kalif si jejich čistoty vážil, ale sám měl mnohem širší rozhled. Bylo to nutné: k rozboření pánova domu potřeboval ovládnout jeho nástroje. Po vysoké škole v Hajdarábadu strávil dva roky na univerzitě v Marylandu, které zakončil inženýrským diplomem. S oblibou říkával, že byl přímo v srdci temnoty. Pobyt ve Spojených státech naučil Kalifa – tehdy se jmenoval Ahmad Tabarí – dívat se na svět očima obyvatel Západu. Dostal se k lidem, kteří vyrůstali uprostřed moci a bohatství. Sváděli boje nanejvýš o dálkový ovladač a největším nebezpečím, jež jim hrozilo, byla nuda. Místa jako Anura či Srí Lanka, Libanon, Kašmír nebo Myanmar vnímali jako pouhé metafory, symboly nesmyslného barbarství zaostalých národů. Civilizovaný svět každopádně rychle zapomíná: na vlastní spoluvinu i na skutečnost, že jeho barbarství dalece předčí všechna ostatní.

Běloši! Kalif si uvědomoval, že pro řadu jeho stoupenců zůstali jen přeludem, strašidelným, ba dábelským. Ale pro něj samotného žádným přeludem nebyli. Sám je viděl a cítil. Věděl, jak voní. Na-

příklad ta znuděná proděkanova manželka, kterou potkal za studií. Na sešlosti, kterou pořádalo vedení školy pro zahraniční studenty, z něj tahala rozumy o strastech života. Při hovoru si všiml, jak se jí rozšiřují oči a červenají tváře. Táhl jí na čtyřicet, měla blond vlasy a nudila se. Pohodlné živobytí pro ni znamenalo zlatou klec. Začali si povídat nad mísou punče a na její naléhání pokračovali druhý den u kávy. Nakonec se z toho vyvinulo mnohem víc. Jeho dramatické historky o pronásledování a zhášení cigaret o kůži ji očividně vzrušovaly. Nepochybně ji vzrušoval i jeho exotický původ, i když přiznávala jen to, že ji přitahuje „magickou silou“. Když se zmínil, že mu jednou připojili ke genitáliím elektrody, vypadala vyděšeně i fascinovaně zároveň. Nemáš z toho trvalé následky? zeptala se vážně. Zasmál se jejímu špatně skrývanému zájmu a řekl, že se může přesvědčit sama. Její manžel, jemůž páchlo z úst a chodil směšně po špičkách jako holub, se měl vrátit domů až za několik hodin.

Toho odpoledne provedl Ahmad tradiční *salat*, rituální modlitbu, s prsty stále vlhkými od jejích štáv. Jako podložka mu posloužil povlak na polštář.

V následujících týdnech prodělal rychlokurz západních mravů, který se nakonec ukázal tím nejcennějším, co se v Marylandu naučil. Sbalil další milenky, nebo ony jeho, aniž by jedna věděla o druhé. Mluvily s nechutí o svém životě v přepychu, ale žádnou z nich by ani nenapadlo tu pozlacenou klec skutečně opustit. Zkažené bílé děvky na půl oka sledovaly modravou obrazovku a přitom mávaly rukama, aby jim rychleji oschl lak na nehtech. Jaktěživ se nestalo nic, co by americká televize nezredukovala na patnáctivteřinovou aktualitu ze světa: záběry plné krve a mezi nimi příspěvek o nových dietách, ohrožená zvířata a poté varování před drahými hračkami, které by batolata mohla spolknout. Jak je Západ materiálně bohatý, ale chudý duchem! Je Amerika majákem národů? Pokud ano, navádí lodi na mělčinu!

Když se čtyřiadvacetiletý absolvent vysoké školy vrátil do své rodné země, všechno v něm vřelo. Čím déle nespravedlnost potrvá, tím více se bude prohlubovat. A jedinou odpovědí na násilí je... násilí.

Janson další hodinu procházel listiny a poslouchal poznámky čtyř kolegů Mártý Langové. Většina materiálů mu něco připomín-

nala. Některé analýzy dokonce vycházely z jeho vlastních zpráv z Kaliga, které odeslal před více než pěti lety. Především v noci povstalci obsadili vojenské základny, prolomili kontrolní stanoviště a převzali vládu nad provincií Kenna. Vše bylo zřejmě pečlivě naplánováno, a to včetně naléhání, aby se vrcholná schůzka uskutečnila právě v této části země. V posledním sdělení svým stoupencům se KOF oficiálně distancovala od kagamské delegace na jednání. Její členy nazvala zrádci, kteří jednají bez mandátu. Byla to samozřejmě lež, jedna z mnoha.

Pár nových informací se však našlo. Ahmad Tabarí, muž, kterému říkali Kalif, získal v posledních několika letech velkou popularitu. Některé potravinové programy mu zajistily sympatizanty dokonce i mezi hindskými rolníky. Dali mu přezdívku Vyhubitel – ne kvůli jeho zálibě ve vraždění civilistů, ale kvůli kampani za vyhubení škůdců, kterou zahájil. V oblastech ovládaných KOF byla podniknuta rázná opatření proti bandikotům, což je druh krysa, který ničí drůbež a obilí. Za Tabarího akcí se ve skutečnosti skrývala dávná pověra. V jeho klanu – rozvětvené rodině z otcovy strany – bandikoty symbolizovaly smrt. Ať si Ahmad Tabarí vryl do paměti sebevíc veršů koránu, toto prvotní tabu měl nesmazatelně vtisklé do duše.

Ale Janson zaměřil pozornost hlavně na praktické věci. V příštích dvou hodinách studoval podrobné mapy, zrnité satelitní snímky postupného nájezdu vzbouřenců a staré plány někdejšího sídla guvernéra kolonie, jež původně vzniklo jako pevnost – budovy na Adamově kopci, které Holanďané říkali Steenpaleis, Kamenný palác.

Znovu a znovu zíral na souřadnice Adamova kopce a Kameného paláce a střídavě se probíral leteckými snímky a stavebními plány. Dospěl k jednomu nezvratnému závěru. Pokud americká vláda odmítla poslat speciální jednotky SEALs, politické ohledy to zavinily jen zčásti. Dalším důvodem bylo, že vyprošťovací operace měla jen mizivou naději na úspěch.

Spolupracovníci Mártý Langové to dobře věděli. Četl jim to ve tvářích: Žádali ho, aby podnikl výpravu v podstatě od začátku odsouzenou k nezdaru. Ale nikdo z nich se to asi Langové neodvážil říct. Nebo jí to možná řekli, a ona to nechtěla slyšet. Bylo jasné, že Petera Novaka považuje za člověka, pro nějž stojí za to umřít.

Položila by za něj život. Pro lidi jako ona to bylo typické. Mohl jí to však vyčítat? Spousta Američanů padla kvůli nesmyslům – podešaté postavit most přes Dak Nghe, který nepřítel ještě před úsvitem podešaté zničí. Peter Novak byl velký muž. Mnoho lidí mu vděčilo za svůj život. I když si to Janson nechtěl připouštět, v hloubi duše věděl, že patří mezi ně.

Kdyby v sobě lidé nenašli ochotu riskovat pro záchranu takového osvíceného muže, co by to vypovídalo o ideálech míru a demokracie, jimž Novak zasvětil život? Extremisté se vysmívali obyvatelům Západu a jejich lehkověrnosti, ale není přehnaná snaha o kompromisy také jakýmsi extremismem? Neodešel Janson do výslužby právě proto, že si to uvědomil? – Janson se prudce narovnal. Jeden způsob *přece* jen existoval – možná.

„Budeme potřebovat letadlo, lodě a hlavně agenty,“ oznámil Langové. Mírně změnil tón. Už se neptal na doplňující informace, ale vydával rozkazy. Vstal a mlčky přecházel kabinou. Klíčovým faktorem budou lidé, ne technika.

Márta Langová se dychtivě rozhlédla po ostatních. Z jejich tváří náhle nečišela odevzdaná sklíčenost jako před chvílí.

„Mluvím o týmu špičkových specialistů,“ řekl Janson. „Těch nejlepších. Na výcvik není čas – potřebujeme lidi, kteří už spolu pracovali, se kterými jsem dělal já a můžu jim věřit.“ Vybavil si sled obličejů, jež mu blikaly v hlavě jako fotografie ze spisů, a v duchu sestavoval seznam podle hlavních kritérií. Nakonec mu zbyla čtyři jména. Patřila agentům, s nimiž se setkal v předchozí kariéře. Za každého z nich by dal ruku do ohně. Všem kdysi zachránil život a oni se mu cítili zavázaní. Ani jeden shodou okolností nebyl americkým občanem. Ministerstvo zahraničí mohlo klidně spát. Předal seznam Langové. Čtyři muži ze čtyř různých zemí.

Vtom Janson praštil do přišroubovaného stolu. „Stop!“ napůl vykřikl. „Na co jsem sakra myslel? To poslední jméno musíte škrtnout. Sean Hennessy.“

„Zemřel?“

„Ne, ale sedí ve vazbě ve Wormwood Scrubs. Je vězněm Jejího Veličenstva. Před pár měsíci ho obvinili z přechovávání zbraní. Podezírají ho, že patří k IRA.“

„A patří?“

„Už dávno ne. V šestnácti s tím skoncoval, ale vojenská policie ho stejně vede v evidenci. Ve skutečnosti pracoval pro firmu Sandline v Kongu. Zajišťoval podmínky pro bezpečnou těžbu koltanu.“

„Je to ten nejlepší člověk na práci, kterou po něm chcete?“

„Stoprocentně.“

Langová natukala řadu čísel do zvláštního plochého telefonu a přiložila přístroj k uchu.

„Tady Márta Langová,“ ohlásila se úsečně. „Márta Langová. Ověřte, prosím.“

Uběhlo šedesát dlouhých vteřin. Nakonec znovu promluvila. „Sira Richarda, prosím.“ Vytočené číslo zjevně nebylo v seznamu. Langová nemusela vysvětlovat, že jde o mimořádnou situaci, protože se to automaticky předpokládalo. Ověření nepochybně znamenalo analýzu hlasu a vyhledání podpisu ANSI typického pro každou telefonní linku v Severní Americe včetně těch, které používají satelitní přenos.

„Sire Richarde,“ řekla už o něco mírnějším tónem. „Mám jméno jednoho vězně z Anglie. Jmenuje se Sean, S-E-A-N, Hennessy, dvě en, dvě es. Zatkli ho asi před čtvrt rokem. Je obviněný, na soud teprve čeká.“ Očima si vyžádala Jansonovo potvrzení. Ten přikývl.

„Potřebujeme, aby byl ihned propuštěn a odletěl do...“ Odmlčela se a přemýšlela. „Naše nadace má letadlo na londýnském Gatwicku. Okamžitě ho dopravte na palubu. Nejpozději za čtyřicet pět minut mi zavolejte předpokládaný čas přiletu.“

Janson užasle zavrtěl hlavou. „Sir Richard“ byl nepochybně Richard Whitehead, ředitel britského Odboru zvláštního vyšetřování. Největší dojem na něj však udělal její chladně panovačný tón. Whitehead jí neměl zavolat zpátky, aby jí sdělil, jestli je její požadavek reálný. Měl jí říct, *kdy* bude splněn. Jako Novakovu pravou ruku ji zřejmě dobře znaly politické špičky celého světa. Výhody, které měli jeho anurští protivníci, mu sice dělaly vrásky, také Novakovi lidé však měli své zdroje.

Bývalý agent obdivoval i smysl Langové pro bezpečnost operace. Neprozradila cíl letu. Posádce stroje Nadace svobody v Gatwicku postačí jen poskytnout přibližný letový plán. Teprve až vystoupá do mezinárodního vzdušného prostoru, pilot se dozví Jansonem určené místo setkání na souostroví Nikobary.

Janson začal procházet seznam vojenského materiálu s jedním z kolegů Langové. Jmenoval se Gerald Hochschild a sloužil vlastně jako důstojník logistiky. Na každý požadavek reagoval nikoli odpovědí ano, či ne, nýbrž časovým intervalem: dvanáct hodin, čtyři hodiny, dvacet hodin. Doba, která bude nutná k opatření a přepravě výstroje na Nikobary.

Jde to až příliš hladce, napadlo Jansona. Vzápětí si uvědomil proč. Zatímco organizace pro lidská práva pořádaly konference, na nichž mluvily o problémech obchodu se zbraněmi v Sieře Leone nebo pohybu vojenských vrtulníků v Kazachstánu, Novakova nadace měla přímočařejší metodu, jak stáhnout nevhodné zboží z oběhu: jednoduše ho skupovala. Hochschild mu potvrdil, že jakmile skončí výroba určitého modelu, Nadace svobody ho zakoupí, uskladní a nakonec recykluje jako šrot. Vojenské dopravní prostředky zase přestavuje pro civilní účely.

O třicet minut později zablikalo zelené světélko na telefonu. Márta Langová zvedla sluchátko. „Už je na cestě? Jak to vypadá?“ Po odmlce řekla: „V tom případě budeme počítat s odletem za necelou hodinu.“ Její hlas roztál. „Jste zlatíčko. Ani nevíte, jak jste nám pomohl. Vážně. Musíte ode mě pozdravovat Gillian, ale určitě. Letos jste nám všem v Davosu chyběli. Můžete si být jist, že o tom Peter řekne premiérovi. Ano. Ano. Budeme vás informovat – brzy.“

Šikovná ženská, pomyslel si Janson obdivně.

„Je dost dobře možné, že váš pan Hennessy bude na místě dříve než vy,“ řekla mu Márta hned, jak zavěsila.

„Klobouk dolů,“ vydechl Paul.

Sluníčko za okny připomínalo zlatou kouli, odpočívající v bílých, nadýchaných oblacích. I když letěli naproti zapadajícímu slunci, běh času zastavit nemohli. Mártiny oči sklouzly k hodinkám a Janson věděl, že ji nezajímá jen časový údaj. Počítala, kolik hodin je už Peter Novak pryč. Zachytila jeho pohled a teprve po chvíli promluvila. „Ať se stane cokoliv, chci vám za všechno poděkovat.“

„Ale já ještě nic neudělal,“ namítl Janson.

„Ale ano. Dal jste nám něco velice cenného. Naději.“

Janson se chystal říct cosi o střízlivosti, nejistých vyhlídkách a velkém riziku, ale zarazil se. Musel se na věc podívat pragmaticky. V dané fázi byla falešná naděje lepší než žádná.

Ty vzpomínky byly třicet let staré, přesto velice čerstvé. Vkrádaly se mu do snů v noci před každou operací, napájené potlačovací úzkostí. I když začínaly a končily v různých místech, jako by pocházely ze stejné filmové smyčky.

V džungli byla základna. Na základně kancelář. V kanceláři stůl. Na stole list papíru.

Byl to seznam bombardovaných cílů pro daný den.

- *Možný raketový útok Vietkongu, souřadnice vypuštění AT384341, mezi 2. a 3. hod. ráno.*
- *Schůze politických kádrů ve vesnici Loc Ninh, BT415341, ve 22 hod.*
- *Pokus Vietkongu o průnik pod řekou Go Noi, AT404052, mezi 23. a 1 hod.*

Hromádka ohmataných papírů na stole komandéra Alana Demaresta byla podobných hlášení plná. Informátoři je posílali představitelům jihovietnamské armády, a ti je pak předávali Velitelství vojenské pomoci Vietnamu. Informátoři i zprávy dostali přidělené písmeno a číslo označující jejich spolehlivost. Téměř všechna sdělení byla vedena jako F6, což znamenalo: spolehlivost původce i zprávy nejistá.

Nejistá byl přitom ještě mírný výraz. Hlášení podávali špioni, sympatizanti jihovietnamských jednotek Vietkongu, placení donašeči a někdy i prostí vesničané, kteří si potřebovali s někým vyřídit účty a vymysleli snadný způsob, jak zničit rýžové políčko svému rivalovi.

„Tohle se tváří jako základ pro naše bombardování,“ řekl Demarest Jansonovi a Maguirovi. „Ale jsou to blbosti. Sepsal je nějaký podrazák v Hanoji a roztroubil to přes partu kancelářských krys na velitelství. Pánové, na tohle je škoda munice. Zajímá vás, jak to vím?“ Zvedl průsvitný lístek a zamával s ním ve vzduchu jako s praporkem. „Na tomhle papíru není žádná krev.“ Z malých reproduktorů osmistopého magnetofonu zněl chorál z dvanáctého století, jedna z Demarestových drobných radostí.

„Chytíte mi kurýra Vietkongu,“ pokračoval zachmuřeně. „Ne, přivedete mi jich deset. Jestli u sebe budou mít papír, tak ho donesete – podepsaný vietnamskou krví. Dokažte mi, že vojenská rozvědka není jen na parádu.“

Toho večera se jich šest přehouplo přes okraj laminátového trupu taktické útočné lodě STAB do teplé vody Ham Luong. Dalších dvě stě metrů se brodili říčním bahnem k ostrovu ve tvaru hrušky. „Bez zajatců se nevracejte,“ nakázal jim velitel. Při troše štěstí se jim to podaří. Bylo totiž známo, že ostrůvek Noc Lo je pod kontrolou Vietkongu, prokomunistických ozbrojených sil Národní fronty osvobození jižního Vietnamu. Ale štěstí jim v poslední době moc nepřálo.

Šest mužů na sobě mělo černé kombinézy. Stejně jako jejich nepřítel. Žádné identifikační známky, označení hodnosti či jednotky, natožpak příslušnosti ke speciálním jednotkám SEALs a ještě přesněji k „Demarestovým ďáblům“. Dvě hodiny se prodírali hustou ostrovní vegetací a snažili se zachytit jakoukoli známku protivníka – zvuky, stopy, případně vůni omáčky nuoc cham, kterou Vietnamci zalévali jídlo.

Rozdělili se na tři dvojice. Dva šli vpředu v desetimetrovém rozestupu, další dva kryli skupině záda s kulomety M60.

Janson kráčet v čele s Hardawayem, vysokým urostlým chlápkem s temně hnědou pletí a očima daleko od sebe. Měl kratičké vlasy, které si stříhal elektrickým strojkem. Hardawayovi měla za šedesát dní skončit služba a už se nemohl dočkat, až se vrátí domů. Před měsícem si vytrhl z časopisu plakát nahé dívky a rozdělil ho na řadu očíslovaných čtverečků. Každý den nalepil jeden z nich. Až poskládá celý obrázek, vezme si s sebou holku z plakátu domů a vymění ji za skutečnou. Tak si to aspoň v duchu maloval.

Asi tři sta metrů od břehu ostrova našel Hardaway pomůcku vyrobenou z pneumatiky a plátna. S tázavým pohledem ji ukázal Jansonovi. Byly to boty do bláta. Lehcí Vietnamci je používali k nesyšnému pohybu v močálech. Nedávno odhozené?

Janson vyzval ke třiceti vteřinám ticha. Členové skupiny ztuhli na místě a napjatě cíhali na jakýkoli neobvyklý zvuk. Ostrůvek Noc Lo ležel uprostřed palebné zóny, kde se smělo střílet bez omezení, a tak nebylo úniku před tlumeným hřměním vzdálených baterií. V půlvteřinových intervalech duněly minomety. Kromě bujné

zeleně byly vidět i bílé obláčky na horizontu. Po třiceti vteřinách však vojáci usoudili, že v bezprostřední blízkosti není žádný pohyb.

„Víš, na co občas myslím, když slyším minomety?“ zeptal se Hardaway. „Na tleskající sbor u nás v kostele. Zní mi to tak nějak nábožensky.“

„Maguire by ti řekl, že to moc žereš,“ odvětil Janson tiše. Hardawaye měl vždycky rád, ale toho večera mu připadal neobvykle roztěkaný.

„Hele, ne nadarmo mu říkaj Kostel Svátosti. Až přijedeš do Jacksonville, jednu neděli tě tam vezmu.“ Hardaway se zhoupl a zatleskal do rytmu, jenž mu zněl v hlavě. „„Ukaž mi cestu, ó pane, ukaž mi cestu, ó pane.““

„Hardawayi,“ varoval ho Janson a položil ruku na opasek.

Třesk výstřelu jim napověděl, že nepřítel o nich ví. Museli padnout na zem, aby se kryli.

Hardaway to však nestihl. Z krku mu vytryskl drobný gejzír krve. Udělal několik vrávoravých kroků jako sprinter, jenž právě proběhl cílem. Pak se zhroutil.

Nad hlavami jim začaly létat střely z Maguirova kulometu. Janson se odplazil k raněnému kamarádovi. Dostal to do dolní části krku, poblíž pravého ramene. Janson přitlačil obě ruce k tepající ráně a zoufale se snažil zastavit krvácení.

„Ukaž mi cestu, ó pane,“ vydechl Hardaway.

Škrčení nezabíralo. Janson cítil, jak mu košile sákne teplou vlhkou krví. Uvědomil si, co je příčinou. Na zadní straně krku nebezpečně blízko páteře měl Hardaway další ránu. Tudy kulka vylétla. Z otvoru se řinula světlá tepenná krev.

Raněný náhle sebral sílu a odtrhl Jansonovy ruce z hrdla. „Nech mě.“ Snažil se křiknout, ale zmohl se jen na tiché zachroptění. „Nech mě!“ Pak se kousek odplížil, zvedl se na rukou a rozhlédl podél lesa. Hledal tam útočníky.

Vtom dostal zásah do bránice, který ho přibil k zemi. Janson uviděl roztržené břicho. Bylo jasné, že mu není pomoci. Další mrtvý. Kolik ještě?

Hbitě se odvalil za trnitý keř.

Byla to léčka!

Vietnamci na ně číhali.

Zuřivě otáčel dalekohledem a zaostřoval přes bahenní traviny a palmy. Tři vietkongové běželi po pěšině v džungli přímo k němu.

Frontální útok? To sotva. Pravděpodobnější bylo, že je nelítostná salva z „em šedesátky“ přinutila změnit pozici. O pár vteřin později uslyšel ostré zasvištění střel, jež se zaryly těsně vedle něj.

Sakra! Nepřítel by nemohl podniknout tak přesnou a těžkou palbu, kdyby nedostal echo předem. Ale jak to?

Janson rychle přesunoval dalekohled zbraně různými směry. Tamhle: chatrč na kulech. A těsně za ní Vietkong se samopalem AK-47 namířeným na něj. Drobný zkušený muž, který měl určitě na svědomí poslední výstřel, jenž zasáhl Hardawaye.

V měsíčním světle sledoval jeho oči a pod nimi otvor hlavně. Věděl, že ho nepřítel vidí a že AK-47 sice možná není nejpřesnější, ale má velkou palebnou sílu. Vietnamec objal pažbu a chystal se vystřelit právě v okamžiku, kdy Janson v hledáčku zacílil jeho trup. Za pár vteřin jeden z nich zemře.

Jansonův vesmír se zúžil na tři prvky: prst, spoušť, hledí. Víc v tu chvíli nepotřeboval.

Dva pečlivě mířené výstřely – a mužík se samopalem padl čelem k zemi.

Ale kolik jich tam ještě je?

„Dostaňte nás odsud, *kurva!*“ vyštěkl Janson do vysílačky. „Potřebujeme okamžitě posily! Pošlete loď. Pošlete všechno, co máte. Ale hned!“

„Moment,“ odvětil radista na základně. Pak Janson zaslechl hlas svého velitele: „Držíte se dobře, synku?“ zeptal se Demarest.

„Pane, oni na nás čekali!“ řekl Janson.

Po odmlce zachrastil ve sluchátcích Demarestův hlas. „No jasně.“

„Ale *jak to*, pane?“

„Považujte to za zkoušku, synku. Zkoušku, která ukáže, kdo z mých mužů v sobě má to, co je potřeba.“ Janson měl dojem, jako by v pozadí zaslechl sborovou hudbu. „Nechcete mi snad žalovat na Vietkongy. Je to jen parta přerostlých dětí v pyžamech.“

Navzdory nesnesitelnému tropickému vedru Jansona zamrazilo. „Jak to *věděli*, pane?“

„Jestli chcete střílet na papírové terče, mohl jste klidně zůstat v táboře v Little Creeku ve Virginii.“

„Ale Hardaway...“

Demarest ho uťal. „Byl to slaboch. Neprošel zkouškou.“

Byl to slaboch: hlas Alana Demaresta. To Janson být nehodlal. Škubl sebou a otevřel oči. Letadlo dosedlo na asfalt přistávací plochy.

Indické námořnictvo před lety prohlásilo Katchall za zakázanou oblast a součást bezpečnostní zóny, do níž patřila většina Nikobarských ostrovů. Když omezení pominula, stalo se z oblasti obchodní středisko. Mango, papája, durian, ale i vojenský materiál – to vše proudilo oválem zdejší vyprahlé země. Janson věděl, že je to jedno z mála míst, kde se nikdo nepozastaví nad náhlým příjezdem transportních vozidel a munice.

Navíc zde neprobíhala přísná pohraniční kontrola. Džíp ho zavezl přímo od letadla na západní pobřeží. Jeho tým už se určitě scházel v olivově hnědém hangáru z vlnitého plechu. Podlaha a základy byly z betonu, interiér z dřevotřísky. K hale přiléhal menší montovaný sklad. Nadace svobody měla v Rangúnu nenápadnou regionální kancelář, a tak sem mohla předem vyslat své lidi, kteří místo připravili.

Od té doby, co Janson tuto operační základnu použil naposledy, se změnilo jen málo. Hangár byl jedním z mnoha na ostrově. Původně ho postavila indická armáda a nyní byl opuštěný nebo sloužil k obchodním účelům.

Když Janson dorazil do cíle, srdečně se objal s Theem Katsarisem. Theo byl Řek, kterého Janson považoval za nejlepšího agenta, s nímž kdy pracoval. Vadil mu na něm snad pouze sklon k riskování. Za dob prožitých u jednotek SEALs potkal spoustu odvážných kluků a znal jejich psychologický profil. Obvykle pocházeli z chudých měst, kde jejich kamarádi a rodiče vedli bezvýchodný život. Udělali by cokoli, aby nemuseli chodit do továrny s píchačkami, a to včetně služby na územích ovládaných Vietkongem. Ale Katsaris nedostatkem netrpěl a navíc měl nádhernou ženu. Každý ho musel mít rád. Vedl báječný život, ale nijak zvlášť na něm nelpěl. Už samotná jeho přítomnost zvedala morálku mužstva. Lidé s ním rádi pracovali. Vyzařovala z něj aura šťastného člověka, jemuž se nemůže nic stát.